

BİZ-C

Cumhuriyetin 100. Yılına Özel Baskısı
29 Ekim 2023 | ŞMAFL '26

01 Atatürk Niçin Ve Neden Cumhuriyeti Kurdu

Mehmet Enes URAS

05 Cumhuriyet Başarılı Kadınları

Melis YILMAZ

07 Türkçenin Tarihi Gelişimi

Ali AVCI

09 Türk Mitolojisi

Hilal SU

11 Savunma Sanayi

Yağız ÇINAR

13 Cumhuriyet Döneminde Yaşanan Spor Başarıları

Kaan ARAÇ

16 Çayın Kültürümüzdeki Önemi

Deniz YILMAZ

18 Türkiye’de Deprem

Kutluhan YORULMAZ

20 Hayatımızı Değiştiren İcatlar

Bünyamin Ege AĞAÇBACAK

22 Çizge Teorisi

Elif Candan AYCAN

25 Evrim

Can ZAFEROĞLU

26 Meksika’da Bulunan Uzaylı

Muhammed İlker KUTLU

28 Güncel Yazılım ve Teknoloji Dilleri

Yağız Atilla AKTAŞ

30 Kripto ve Para

Semih VANLI

32 Oyun Tasarlamak

Fatih Kadim ÇELİK

34 Minecraft’ın Hikayesi

Ada Rıza TURAN

35 Büyük Bir Ressam: İlya Yefimoviç Repin

Ademcan ÖZTÜRK

37 Usta Aktör: Haluk Bilginer

Duru Naz AYDIN

40 Bir Voleybol Efsanesi: Kaptan Eda Erdem

Asu Naz CONKER

41 Minarşizm

Hüseyin Berk BÜYÜKTAŞ

43 Stoacılık

Ali Furkan ÇAĞLIER

45 Tarihteki İlginç Olaylar

Eren Berat DURLU

47 Köpekler Korktuğumuzu Nasıl Anlar?

Duru TONYALI

49 Titanik

Zeynep BÜTÜN

52 Rüyalar

Ceren ERDOĞAN

55 Minimalizm

Ela ALTINBAŞ

57 İstanbul’da Gezilecek Yerler

Nehir KISACIK

60 Kitaplık 101

Sümeyye BAYMAK

64 Dizi Önerileri

Emine Başak HARMANCI

66 Film Önerileri

Umut AYDEMİR

YAYIN KURULU

Fatih Kadim ÇELİK

Can ZAFEROĞLU

Yağız Atilla AKTAŞ

Yağız ÇINAR

Deniz YILMAZ

Duru TONYALI

Elif CANDAN AYCAN

Melis YILMAZ

Sümeyye BAYMAK

EDİTÖRLER

Nehir KISACIK

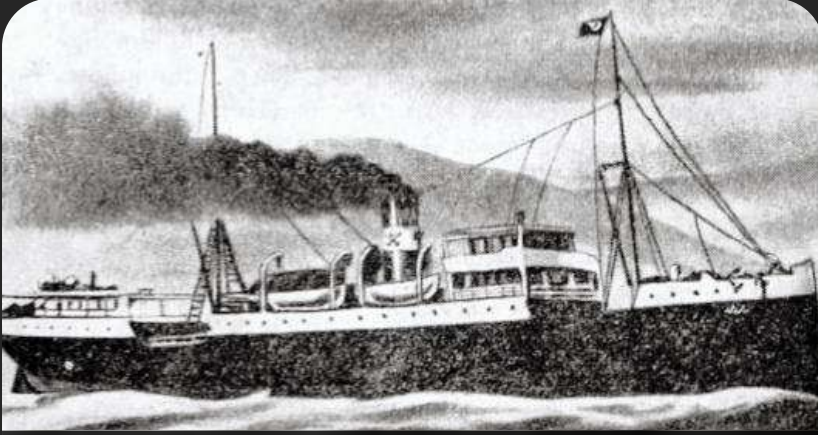
Ademcan ÖZTÜRK

Atatürk, niçin ve neden Cumhuriyeti kurdu?

yazan: Mehmet Enes URAS

Birinci Dünya Savaşı'nı bitiren Mondros Ateşkes Anlaşması sonunda, Türkiye toprakları, emperyalist güçlerce işgal edildi. Ulusun üstüne kapkara umutsuzluk bulutları çöktü. Osmanlı sultanı ve hükûmeti, kurtuluş için elini bile kıpırdatmadığı gibi, işgalcilerle iş birliğine girdi. Bunun üzerine Çanakkale Cephesi'nde destanlar yazan, Doğu Cephesi'nde Rus işgalindeki topraklarımızı geri alan, Güney Cephesi'nde İngilizleri durduran Mustafa Kemal Paşa, kurtuluş için harekete geçti. Anadolu'ya geçmek için Bandırma Vapuru ile İstanbul'dan ayrıldı ve 19 Mayıs 1919'da Samsun Ufkunda bir güneş gibi doğdu. Havza'dan, Amasya'dan genelgeler yayımlayarak ulusu örgütlemeye başladı.

GÖRSEL 1: BANDIRMA VAPURU

Erzurum ve Sivas Kongreleriyle örgütlenmeyi gerçekleştirdi. 23 Nisan 1920'de Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni toplayarak egemenliği halkın kendi eliyle kullanmasını sağladı. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Mustafa Kemal Paşa'nın önderliğinde demokrasinin kurallarını uygulayarak Kurtuluş Savaşı'nı yönetti ve çok çetin, kanlı muharebelerden sonra düşmanı yurttan koutdu.

GÖRSEL 2: SİVAS KONGRESİ

Mudanya Ateşkes Anlaşması'nı ve Lozan Barış Antlaşması'nı Türk ulusu lehine olacak biçimde imzalattı. Türk'ün haklı davasını ve bağımsızlığını tüm dünyaya benimsetti. İsteseydi Sultanlığını, halifeliğini, diktatörlüğünü ilan ederdi. Ama o, cumhuriyeti seçti ve 29 Ekim 1923'de Cumhuriyeti ilan etti.

Atatürk diyor ki: “Cumhuriyet, ahlâk üstünlüğüne dayanan bir ülküdür. Cumhuriyet, erdemdir. Cumhuriyet yönetimi, erdemli ve namuslu insanlar yetiştirir. Sultanlık (krallık, diktatörlük gibi tek adam rejimi), korkuya, tehdide dayanır ve korkak, sefil, aşağı görülen, rezil insanlar yetiştirir.”

Osmanlı Devleti'nin köhnemiş, bozuk, sağlıksız yönetimini ve halkın ötelendiğini gören Atatürk, sultanlık, diktatörlük peşinde koşamazdı. Türk insanının erdemli, bilgili ve namuslu, çağdaş, çalışkan, üretken, cesur, onurlu yetiştirilmesi amacıyla Cumhuriyeti kurmuştur.

Atatürk diyor ki: “Cumhuriyet rejimi demek, demokrasi sistemiyle devlet biçimi demektir. Demokrasi ilkesinin en çağdaş ve mantıklı uygulamasını sağlayan yönetim (hükûmet) biçimi Cumhuriyettir.”

Atatürk, egemenlik hakkını, ulus kendi eliyle kullansın diye gerçek bir demokrasi projesi olan cumhuriyeti kurmuştur.

Atatürk diyor ki: “Türk ulusunun karakterine ve ülküsüne en uygun olan idare, cumhuriyet idaresidir Türk ulusu, ezelden beriye, cumhuriyetin niteliklerini taşıyan özelliklere sahiptir. Bu nedenle Atatürk Cumhuriyeti seçmiştir.”

Atatürk diyor ki: “Çağdaş bir cumhuriyet kurmak demek, ulusun insanca yaşamasını bilmesi, insanca yaşamanın neye bağlı olduğunu öğrenmesi demektir.”

“İnsanca yaşamak; her alanda insanın özgürleşmesi, toplum ve devlet yaşamında, inançlarda, değerler sisteminde, ahlâkta erdemli olması; dogmalardan kurtulması ve akli, bilimi, bilimsel ve laik düşünceyi dünyasal işlerde yol gösterici olarak benimsemesi; insan olmaktan gelen maddi ve manevi tüm gereksinmelerine olumlu yanıt verecek düzenin kurulması demektir.”

Atatürk, Türk ulusunun, insanca, insana yaraşır bir yaşam düzeyine erişmesi için Cumhuriyeti kurmuştur. Kurtuluş Savaşı ile Türkiye'nin bölünmez bütünlüğünü sağlamış, Türk ulusunu tutsaklıktan, dahası yok olmaktan kurtarmıştır. Türkiye topraklarının bölünmez bütünlüğünü, Türk ulusunun bağımsızlığını korumak; bu tür yıkımların bir daha yaşanmaması için cumhuriyeti kurmuştur.

Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti'ni, yurdumuzun, kendi ülkelerini savunmaktan, ülkeleri ve bağımsızlıkları için savaşmaktan kaçarak ülkemize akın akın gelen Suriyeli ve Afganlı sığınmacıların bedava yaşayacakları bir yer olsun diye, Türk insanının ikinci sınıf vatandaş muamelesi görmesi için kurmamıştır.

Osmanlı Devleti yönetiminde Türk halkı bilgisiz, yoksul kalmış; sağlık sorunları artmış, sadece asker ve vergi için anımsanır olmuştur. Atatürk, toplumu geri kalmışlıktan, bilgisizlikten kurtarmak için Cumhuriyeti kurmuştur.

Tarihimizin sadece Selçuklu ve Osmanlı devletleri ile sınırlı olmadığını; tarihimizin insanlık tarihiyle eşdeğer, Türklerin uygar bir ulus olduğunu; Türklerin binlerce yıldır Anadolu'da yaşadığını ortaya koymak; insanımıza Türklük bilinci ve kimliğini kazandırmak amacıyla Cumhuriyeti kurmuştur.

Atatürk diyor ki: "Türk dili zengin, geniş bir dildir. Her kavramı anlatma yeteneği vardır. Yalnız tüm varlıklarını aramak, bulmak, toplamak, onlar üzerinde işlemek gerekir. Türk ulusunu ve Türk dilini, uygarlık tarihinin ve kültür dillerinin dışında görmeyen ne yaman bir yanlış olduğunu bütün dünyaya göstermek gerekir.

Atatürk, Dilimizin yapay Osmanlıcadan ibaret olmadığını, Türkçenin insanlık tarihiyle eşdeğer, zengin ve güzel bir kültür dili olduğunu ortaya koymak için; Türkçenin yabancı dillerin boyunduruğundan kurtulması amacıyla Cumhuriyeti kurmuştur.

Atatürk, Türk halkını ümmetlikten yurttaşlığa; Türk kadınına da omuzlar üstünde göklere çıkarmak, insan onuruna kavuşturmak, tam anlamıyla çalışma ve siyasal yaşama kavuşturmak için cumhuriyeti kurmuştur.

Atatürk, Türk ulusunu, çağdaş uygarlık düzeyinin üzerine çıkarmak için cumhuriyeti kurmuştur. Bu nedenle de birbirini tamamlayan devrimler gerçekleştirmiştir.

Osmanlı Devleti yönetimindeki insanlarımız padişahın ümmeti idi. Yurttaş ve birey değildi. Bilgisiz bırakılmıştı, ancak asker ve vergi için anımsanırdı. Atatürk, Cumhuriyeti kurarak, insanlarımızı ümmetlikten yurttaşlık bilincine erdirmiştir.

Atatürk, aslında şöyle diyor; Biz, köylünün fakirleşmesi, traktörüne, çift hayvanlarına el koymak; köylüyü üretmez duruma getirmek, köylünün ürününü değersiz kılmak için değil; gerçek üretici olan köylüyü, ulusun efendisi durumuna yükselmek için cumhuriyeti kurduk. Biz, esnafımız zor durumda kalsın, iş yerlerini kapatsın, çalışamaz duruma gelsin diye değil; işçimizin, esnafımızın, köylümüzün hakkı olan refaha kavuşması için cumhuriyeti kurduk.

Atatürk, diyor ki: “Türkiye Cumhuriyeti’ni kuran Türkiye halkına Türk denir.”

İnancı, düşüncesi, soyu ne olursa olsun bu topraklarda yaşayan, acıda, sevinçte bir, aynı geçmişe, aynı kültüre sahip; bu toprakların nimetlerinden yararlanan tüm insanların bir bayrak altında birlik ve bütünlük içinde vatandaş olarak yaşamalarını sağlamak için Cumhuriyeti kurmuştur.

Tam bağımsız, özgür, çağdaş, laik, çalışkan, üretken, çağdaş eğitimden geçen, inancını İslâm’ın temel kitabı Kur’an’dan öğrenen, akıl ve bilimin ışığında Atatürk Deürimleri ve İlkeleri doğrultusunda bir yaşam ortamı hazırlayan, çağdaş uygarlık düzeyinin üzerine çıkmış, gönenç ve bolluk ülkesi bir Türkiye Cumhuriyeti dileğiyle Atatürk’ün Kurduğu Türkiye Cumhuriyeti’nin 100. Yaşı kutlu olsun.

Cumhuriyetimizin kurucusu Atatürk başta olmak üzere tüm şehitlerimizi, çağdaş cumhuriyet için emek verenleri saygıyla anıyorum. Ruhları şad, mekânları Cennet olsun.

CUMHURİYET BAŞARILI KADINLARI

Yazan: Melis YILMAZ

SABIHA GÖKÇEN

Sabiha Gökçen 1913 yılında Bursa'da doğdu. Babası ve annesinin ölümünün ardından 1925 yılında Bursa'yı ziyaret eden Atatürk tarafından evlat edinildi. 1935'te Türk Hava Kurumu'nun Türk Kuşu Sivil Havacılık Okulu'na girdi. Ankara'da yüksek planörcülük brövelerini aldı. Gökçen 7 erkek öğrenciyle birlikte Kırım Rusya'ya gönderildi ve orada yüksek planörcülük eğitimini tamamladı. 1936'da Eskişehir Askeri Hava Okulu'na girdi, askeri pilot oldu. Türk Hava Kurumu Türkkuşu'na "Başöğretmen " tayin edildi ve 1955'e kadar bu görevini başarıyla sürdürdü. 1953 ve 1959'da davet üzerine ABD'ye giden Sabiha Gökçen, Türk toplumu ve Türk kadınına tanıttı. 1996'da Amerikan Hava Kurmay Koleji'nin mezuniyet töreni için düzenlenen Kartallar Toplantısı'nın onur konuğu olarak katıldığı Maxwell Hava Üssü'ndeki törende "Dünya Tarihine adını yazdıran 20 Havacıdan biri" seçildi. Gökçen bu ödüle layık görülen ilk ve tek kadın havacı oldu.

TÜRKAN SAYLAN

Prof. Dr. Türkan Saylan Tıp doktoru, akademisyen, yazar, eğitimci ve Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'nin eski Genel Başkanıdır. Türkan Saylan, 13 Aralık 1935 tarihinde İstanbul'da doğdu. Ortaokul ve liseyi okuduğu Kandilli Kız Lisesi'nden 1953 yılında mezun oldu. 1958 yılında gerçekleştirdiği Bakırköy Akıl Hastanesi ziyaretinde cüzzam hastalarına vahşi hayvanlar gibi davranılmasını insani bulmayan Saylan kendisine bu alanda çalışmalar yapacağına dair söz verdi. 1963 yılında da İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesini bitirdi. SSK Nişantaşı Hastanesi'nden Deri ve Zührevi Hastalıklar Uzmanlığını aldı. Türkiye'de dermatoloji alanında uzmanlığı olan 7. kadın oldu. 1972'de doçent, 1977'de profesör oldu. Dermatopatoloji Laboratuvarı'nın, Behçet Hastalığı ve Cinsel İlişkiyle Bulaşan Hastalıklar polikliniklerinin kurulmasına öncülük etti. Türkiye'de cüzzamı bitirme hedefiyle yola çıkan Prof. Dr. Seyhan Çelikoğlu ile Prof. Dr. Türkan Saylan'ın girişimiyle Cüzzamla Savaş Derneği kuruldu. Saylan, Uluslararası Cüzzam Derneği'nin kurulmasına yardım ederek Dünya Sağlık Örgütü'ne hastalık hakkında danışmanlık hizmeti sundu. Uluslararası Lepira Birliği'nin (ILU) kurucu üyeliğini ve başkan yardımcılığını yaptı. Kurucuları arasında bulunduğu Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği (ÇYDD) Genel Başkanı seçildi. Saylan 2000 yılında dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından Sosyal Hizmetler Danışma Kurulu üyeliğine seçildi. 2001 yılında ise YÖK üyeliğiyle görevlendirildi. 2003-2004 arasında Başbakanlık İnsan Hakları Danışma Kurulu üyeliği ve İstanbul İl İnsan Hakları Kurulu üyeliklerinde bulunmuştur. Dowling Kulübü ve "Kuzey Amerika Klinik Dermatoloji Derneği" tarafından onur üyesi seçilmiştir. Türkan Saylan eğitime adanmış hayatı boyunca pek çok üniversiteden sayısız üstün hizmet ödülü, Türkiye'nin en iyi eğitimcisi ödülü, aydın insan ödülü almıştır. 2005 yılı itibarı ile, toplam 440 yayını bulunmaktadır. Son 17 yılında meme kanseri hastası olan Saylan, 18 Mayıs 2009'da vefat etti.

CANAN DAĞDEVİREN

1985 İstanbul doğumlu olan Dr. Canan Dağdeviren, Hacettepe Üniversitesi Fizik Mühendisliği'nden 2007 yılında mezun olduktan sonra, 2009 yılında Sabancı Üniversitesi Malzeme Bilimi ve Mühendisliği programında yüksek lisans derecesi aldı. University of Illinois'da (ABD) Malzeme Bilimi ve Mühendisliği Bölümü'nde 2014 yılında doktora derecesine sahip oldu. Yeni nesil Türk bilim insanları arasında yer alan Canan Dağdeviren, Harvard Üniversitesi Genç Akademi üyesi bulunan ilk Türk. Medikal teknoloji alanında geliştirdiği birçok projesi bulunan Dr. Canan Dağdeviren, yılmadan çalışmaya devam eden bir bilim insanı ve gün geçtikçe icatlarıyla dünyada adından daha çok söz ettirir hâle geliyor. Dağdeviren, birçok icadının ilhamını ailesi ve yakın çevresinden aldığını belirtiyor. Dedesinin 28 yaşında kalp yetmezliği sebebiyle vefat etmiş olmasının hayatında büyük etkisi olduğunu belirten bilim insanı, 28 yaşına geldiğinde çocukluk hayali olan giyilebilir kalp pili icadını tamamlayarak yılın girişimcisi seçildi. Dr. Canan Dağdeviren'in bazı önemli icatları: Cilt kanseri testi, beyin iğnesi, sindirilebilir sensör, elektronik sütyen.

HALİDE EDİP ADIVAR

1884 yılında İstanbul'da dünyaya gelen Halide Edip Adıvar, Üsküdar Amerikan Kız Koleji'nde eğitim gördü. İkinci Meşrutiyet'in ilan edilmesiyle birlikte kadın hakları konusunda yazılar yazdı. İlk yazısı, "Tanin" adlı gazetede yayımlandı. Teali-i Nisvan Cemiyeti'nin(Kadınları Yükseltme Derneği) kurucuların-dan biri oldu. İzmir'in Yunanlılar tarafından işgalini protesto etmek için düzenlenen mitinglerde yaptığı ateşli konuşmalarla dikkat çekti. Millî Mücadele'ye katılmak için Anadolu'ya gitti. Kurtuluş Savaşı sırasında cephede görev yapan Halide Edip'e; Sakarya Savaşı'nda onbaşı, İzmir'in kurtuluşunun ardından da başçavuş rütbesi verildi. Cumhuriyetin ilanının ardından yurtdışına gitti. 1939 yılında Türkiye'ye dönerek İstanbul Üniversitesi'nde çalışmaya başladı. 1950 yılında yapılan seçimlerde ise Demokrat Parti'den milletvekili seçilerek Meclis'e girdi. En çok bilinen eserleri: Ateşten Gömlek, Sinekli Bakkal, Türk'ün Ateşle İmtihani, Vurun Kahpeye, Handan...

Türkçenin Tarihi Gelişimi

İlk izlerine Sümer kaynaklarında rastlanan Türk dilinin ilk verileri Hunlardan kalan birkaç kelimedir. Bu birkaç kelimelik veri bir kenara bırakılırsa Moğolistan'da bulunmuş olan 6 satırlık Çoyr yazıtı (687-692), Türkçenin tarihi bilinen en eski metnidir. Köktürklerden kalan Köl Tigin, Bilge Kağan ve Tonyukuk anıtları ise, geçmişi eskiye dayanan hacimce en büyük Türkçe metinlerdir.

7-10. yüzyıllar arasında Türkçe, Macaristan'dan Güney Sibirya'ya ve Moğolistan içlerine kadar uzanan sahada Göktürk harfleriyle yazılan bir yazılı dil olarak kullanılmıştır. Yazıtlar, Moğolistan'dan sonra en yaygın olarak Güney Sibirya'da Yenisey ve kollarının suladığı alanlarda bulunmaktadır.

Asya'da Runik harfli yazıtlar beş ana bölgede toplanmıştır. Bunlar Batı Türkistan, Doğu Türkistan, Moğolistan, Güneydoğu Sibirya ve Kuzeydoğu Sibirya'dır.

Köktürklerden sonra gelen Uygurlar, 9. yüzyıldan itibaren Tarım havzasında ve Gansu bölgesinde Göktürk, Uygur, Soğdak ve Brahmi alfabeleriyle eserler meydana getirmişlerdir. Elimizdeki kâğıda yazılı metinlerin en erken tarihli olanı 9. yüzyıla, Uygurlara, ait metinlerdir. Moğolistan'da bulunan anıtlardan bazıları da Uygurlara aittir. Onlar bu anıtlara belgü ve bitig adını vermişlerdir.

Budist Türk çevresinden bugün için elimizde hem dinî, hem de din dışı zengin bir edebiyatı bulunmaktadır. Yazmaların çoğu Soğd yazısından geliştirilmiş Uygur alfabesi ile yazılmıştır. Bununla birlikte doğrudan Soğd yazısıyla yazılan birkaç parça ile Brahmi ve Tibet yazısı ile yazılmış az sayıda yazma da mevcuttur.

Türk Budist edebiyatının büyük çoğunluğunu Çince, Tibetçe, Sanskritçe, Toharca ve Sogdcadan yapılmış çeviriler teşkil etmektedir. Az sayıda telif eser de mevcuttur.

10. yüzyılda Kâşgar ve Balasagun civarında ortaya çıkan yeni bir Türk kültür çevresi Kutadgu Bilig ve Divânü Lûgati't-Türk gibi eserleri meydana getirmiştir.

Türkçenin Tarihi Gelişimi

13. yüzyılda Türk yazı dili Harezmi bölgesinde merkezîleşmiştir. 13. ve 14. yüzyıllarda Türk yazı dili bu ana sahadan başka Yukarı İdil sahasında, Mısır'da ve Anadolu ile Azerbaycan sahasında kullanılmaktaydı. Anadolu ve Azerbaycan'da bu yüzyılda Oğuz ağzına dayalı yeni bir yazı dili oluşmuştur. İdil Bulgarcası, 14. asırdan sonra yerini Kıpçakçaya bırakmıştır. Mısır ve Suriye'de ise 15. yüzyıldan sonra Kıpçak Türkçesi kullanılmaz hale gelmiştir. Kuzey ve Doğu Türklerinde Harezmi Türkçesinin devamı niteliğindeki Çağatay Türkçesi, tek ve ortak yazı dili olarak 15. yüzyıldan 20. yüzyıla kadar sürmüştür. 19. yüzyılın ortalarından itibaren ise İlminski ve Ostroumov'un çabalarıyla her Türk boyunun konuşma dilinin ayrı bir yazı dili hâline getirilmesi görüşü hayata geçirilmeye başlanmıştır. Bu süreç 1930'lara kadar devam etmiştir. Bu çalışmaların neticesinde bugün yirmi farklı Türk yazı dili ortaya çıkmış durumdadır.

yazan: Ali AVCI

TÜRK MİTOLOJİSİ

Mitoloji nedir?

Mitoloji, genellikle tanrılar, kahramanlar ve doğa olayları gibi sembolik öğelerle anlatılan efsanelerden oluşan bir kültürün veya toplumun mitlerini inceleyen bir disiplindir.

Mitoloji, bir toplumun inanç sistemini, kültürünü ve tarihini anlamak için önemli bir kaynaktır. Türk mitolojisinde de pek tabii diğer mitolojilerdeki gibi olaylar vardır.

Peki Neden Yunan Mitolojisi Kadar Yaygın Değiliz?

Türk mitolojisinin yeterince bilinmemesinde çeşitli etkenler vardır. Osmanlı dönemindeki kültürel değişimler, yazılı kaynaklardaki eksiklikler ve modernleşme sürecindeki etkiler, Türk mitolojisinin tanıtımını ve araştırılmasını kısıtlamıştır. Yunan mitolojisi ise Antik Yunan uygarlığının belirgin bir parçası olduğu için daha geniş bir ilgi görmüştür. Ancak, Türk mitolojisinin önemi ve benzersizliği giderek daha fazla fark edilmekte ve araştırmacılar tarafından incelenmektedir.

TÜRK MİTOLOJİSİNDEKİ KARAKTERLER

Tengri: Her şeyi yaratan gök tanrıdır. Göksel küreyi kontrol eden Türk Panteonunun ana tanrısıdır

Kayra: Gök tanrının oğludur ve tanrının ruhu ve yaratıcı tanrısıdır.

Erlük: Ölüler ve yeraltı dünyasının tanrısı olan Erlükün 9 kızı ve 9 oğlu vardır.

Ülgen: Kayra'nın oğludur ve iyilik tanrısıdır. Moğol mitolojisinde de yaratıcı tanrıdır.

Mergen: Kayra'nın oğludur ve bilgelik tanrısıdır.

Umay: Bereket tanrıçası ve aynı zamanda bekaret tanrıçasıdır.

Kuyaş: Güneş tanrısıdır ve Gök tengri ile yer tanrıçasının oğludur.

Ak ana: Yaratılış tanrıçası ve su tanrıçası olarak bilinir.

Ay ata: Ay tanrısı ve Gün ana ile gökyüzünün 6.katında yaşar.

Gün Ana: Güneş tanrıçası.Kazak ve Kırgız miyolojisinde de geçer

YARATIKLAR

Ebede: Ormanın ruhu. Tatar mitolojisinde yaşlı bir kadına benzeyen masum bir ruh olarak tanıtılır. Sibiryalı halklarının mitolojilerinde temsil edilmektedir. Ormanın kuşlarını, ağaçlarını ve hayvanlarını korur.

Albastı: Dişi şeytan ruhudur. Kökenleri Sümer mitolojisine kadar uzanan, suçluluğun kişileştirilmesi olan eski bir kadın ruhudur.

Arçura: Orman canavarıdır. Archura genellikle bir erkek olarak görünür, ancak büyüklüğünü bir çimden çok uzun bir ağaca kadar değiştirebilir. Ormandaki hayvanları ve kuşları korur.

Tepegöz: Annesi peri ve babası çoban olan tek gözlü bir devdir.Dede Korkut masalında da geçer.

“Kötülük ve İsyanın Mücadeleci Tanrısı: Erlik”

Göktanrı Umay'ın oğlu Erlik, tanrısal güzellikte ve yetenekte doğmuştu. Ancak, içindeki karanlık ve kıskançlık tohumları, onu kötülüğün yollarına sürükledi. İlk insan olan kardeşi Kaan'ın yüceliği karşısında duyduğu kıskançlık, kalbinde bir isyanın filizlenmesine neden oldu. Erlik, gökyüzündeki yüksek tahtın gölgesinde kendi krallığını kurmak için kudret arzusuyla yandı. İnsanlara acı ve ölüm getirerek, onları karanlık tarafına çekmeye çalıştı. Göktanrı Umay ise kırgın rüzgarlar ve çetin fırtınalarla Erlik'in karşısına dikildi. Tanrılar arasındaki bu epik çatışma, gökyüzü ile yer altı arasındaki savaşın yankılarına neden oldu. Erlik'in kötülüğüne karşı Umay'ın kudreti ve iyilik dolu kalbi, dengeyi korumak adına sarsılmaz bir mücadele verdi. Her yıldırım çakışında, her fırtına koptuğunda, gökyüzü ve yer altı tanrıları arasındaki bu destansı savaş devam etti. Sonunda, Erlik'in isyanı kırıldı ve onun gücü kontrol altına alındı. Ancak, onun varlığı, insanların içindeki karanlıkla birlikte yaşamaya devam etti. Erlik'in hikayesi, iyilik ve kötülük arasındaki ebedi mücadeleyi, insanın içsel zorluklarını ve tanrıların kudretini anlatan epik bir destan olarak dilden dile dolaştı.

yazan: Yağız ÇINAR

SAVUNMA SANAYİ

savunma sanayi nedir?

Savunma sanayisi; genel sanayiden ayrılmayan ülkenin savunulmasında gerekli olan araç, teçhizat, silah, mühimmatın, üretim ve üretilen bu nesnelerin bakımını yapabilen ve imalat sanayi ile bağlantısı olan bir sanayi sektörüdür. Savunma sanayisinin diğer sanayi sektörleriyle aralarında bir takım benzerlikler olsa da kendine özgü farklılıkları olabilmektedir. Yüksek kalite, kapsamlı lojistik destek, ileri teknoloji, büyük yatırımlar, iç pazarda tek müşteri, gizlilik, üst düzeyde güvenlik gibi özelliklerin farklılıkları belirleyen unsurlardan bazıları olduğu düşünülmüştür.

Ülkelerin ulusal egemenliklerini ve ekonomik bağımsızlıklarını koruyabilmeleri, dünya siyasetinde üstünlük sağlayabilmeleri için askeri gücün diğer ülkelere göre etkin olabilmesi gereklidir. Bundan dolayı ülkeler silah ve savunma sanayi ürünlerinin çeşitliliğini arttırma yoluna gitmiş ve savunmanın endüstriyel bir sektör haline gelmesi ile sonuçlanmıştır.

Ülkelerin kendilerini iç-dış tehditlere karşı koruyabilme düşüncesi güvenlik ve savunma ihtiyacını doğurmakta, bu ihtiyaç da ülkelerin silahlı kuvvet bulundurmasına dolayısıyla savunma konusunda harcama yapmalarına neden olmaktadır. İlerleyen teknolojik gelişmelerle beraber silahlı kuvvetlerin ilerleyen teknolojiye ayak uydurması ve sürekli kendini yinelemesi bir ihtiyaç olarak da kendini göstermektedir. Bir ülkenin hem iç-dış etkenlere karşı güvenliğini sağlayabilmesi hem de milli egemenliğin devamlılığını sürdürebilmesi için silahlı kuvvetlerinin en gelişmiş teknolojik şartlara göre dizayn edilmesi ve savunma yapısının çok hızlı hareket edebilen caydırıcı güçte olması gerekmektedir. Bu güçlü ve caydırıcı savunma yapısına ve modern savunma teçhizatına sahip olunabilmesi ancak güçlü bir savunma sanayisi ile mümkündür.

TÜRKİYEDE SAVUNMA SANAYİ

Türkiye'nin kuruluşundan itibaren maruz kaldığı güvenlik temelli riskler günümüzde de süren ve çağın gereklerine göre cevap verilmesi gereken problemlerdir. Sorunların oluşturduğu bölgesel çatışma ihtimali güçlü, caydırıcı ve kendi kendine yeterli yerli bir savunma sanayisini zorunlu hale getirmektedir. Dışarıya bağımlılığı azaltma hedefiyle kamunun finansman sağladığı yerli savunma sanayi uzun vadeli şekilde tasarlanmıştır. TSK'nin kalite isteği, yerli üretimi artırmak ve geliştirmek için Ar-ge merkezleriyle desteklenen savunma sanayi ulusal ekonominin ayrılmaz parçası haline gelmiştir. Sektörde yetişmiş insan gücünün toplanması ve vatana hizmet bilinci, imkânları ve kabiliyetleri Türk savunma sanayinin gelişmesine yardımcı olmaktadır.

CUMHURİYET DÖNEMİNDE YAŞANAN SPOR BAŞARILARI

yazan: Kaan ARAÇ

GALATASARAY UEFA KUPASINI KAZANDI

1999/2000 sezonunda şampiyonlar liginde grubunu 3. bitiren Galatasaray, Avrupa Ligine katılma hakkı kazandı. Avrupa Liginde Bologna, Dortmund, Real Mallorca, Leeds United takımlarını eleyerek finale kadar yükseldi. Finalde İngiliz devi Arsenal ile karşılaştı. Galatasaray ile Arsenal'in yaptığı final maçının 90 dakikasında gol sesi çıkmadı. Uzatma dakikalarında da sonuç değişmedi. Galatasaray penaltı atışları sonucunda maçı Galatasaray kazanmıştır. Böylece tarihte ilk kez bir Türk takımı Avrupa'dan kupa kazandı.

TÜRKİYE MİLLİ TAKIMI DÜNYA ÜÇÜNCÜSÜ OLDU

Türkiye Milli Futbol Takımı 2002 yılında yapılacak olan Dünya Kupası'na gitmeye hak kazandı. Turnuvada ilk maçına Brezilya karşısında çıkan Milliler Brezilya'ya 2-1 kaybettiler. Turnuvanın ikinci maçına Kosta Rika karşısında çıktılar. Maçta 1-0 öne geçmesine rağmen son dakika yediği golle maçı 1-1 bitiriyordu. Grubun son maçına Çin karşısında çıkan Türkiye Çin'i 3-0 yenerek son 16 turuna yükseldi. Son 16 turunda Japonya'yı Ümit Davala'nın golüyle 1-0 devirdik ve çeyrek finale yükseldik. Türkiye, Çeyrek finalde Senegal ile karşılaştı. Maçın 90 dakikasında gol sesi çıkmadı. Maçın uzatma dakikalarında İlhan Mansız'ın golüyle maçı 1-0 kazandık ve yarı finale yükseldik. Yarı Finalde rakip Brezilya'ydı. Türkiye iyi oynadığı maçı maalesef Ronaldo'nun golüyle maçı 1-0 kaybediyor ve Dünya Kupası'na veda ediyordu. Üçüncülük maçında Güney Kore ile karşılaştık. Maçı 3-2 kazanarak Dünya üçüncüsü olduk.

TÜRKİYE MİLLİ AMPUTE FUTBOL TAKIMI DÜNYA ŞAMPİYONU OLDU

Türkiye Ampute Milli Futbol Takımı 2022 yılında Dünya Kupası'na katıldı. Grup aşamasında Fransa'yı 3-0, Liberya'yı da 5-0 yenen Milliler, Haiti ile berabere kaldı ve aldığı 7 puanla gruptan çıktı. Son 16 turunda Meksika ile eşleşen Milli Takım, Meksika'yı 5-0 yenerek çeyrek finale yükseldi. Çeyrek finalde Fas'ı 4-1 ile geçen Milli takım yarı finale çıktı. Yarı finalde Özbekistan ile karşılaşan Milli Takım Özbekistan'ı 1-0 yenerek finale çıktı. Finalde Angola'yı 4-1 yenen Milli Takım Dünya Şampiyonu oldu.

TÜRKİYE A MİLLİ BASKETBOL TAKIMI DÜNYA İKİNCİSİ OLDU

2010 yılında ülkemizde düzenlenen Dünya Basketbol Şampiyonası'nda Türkiye Milli Basketbol takımı gruplarda sırasıyla Fildişi Sahili, Rusya, Yunanistan, Porto Rika ve Çin'i yenerek son 16 turuna yükseldi. Son 16 turunda Fransa'yı 95- 77 yenerek çeyrek finale yükseldik. Türkiye çeyrek finalde güçlü bir ülke olan Slovenya'yı 95-68 devirerek yarı final biletini kaptı. Yarı finalde Sırbistan ile karşılaşan Milli Takım Kerem Tunçeri'nin son saniye basketiyle Sırbistan'ı 83-82 devirdi ve finale çıktı. Finalde Dünya'nın en iyi takımlarından biri olan ABD ile karşılaştı. Maalesef Milli Takımımız ABD'ye 64-81 kaybetti ve Dünya ikincisi oldu.

FİLENİN SULTANLARI AVRUPA ŞAMPİYONU

Türkiye A Milli Voleybol Takımı 2023 yılında düzenlenen Avrupa Şampiyonası'na katıldı. Türkiye A Milli Voleybol takımı Çek Cumhuriyeti, Almanya, İsveç, Azerbaycan, Yunanistan'ı yenerek grup aşamasını geçen Milli Takım son 16 turuna yükseldi. Son 16 turunda Belçika'yı 3-1 deviren milli takım çeyrek finale yükseldi. Çeyrek finalde Polonya ile karşılaşan milli takım maçı 3-0 kazanarak yarı finale yükseldi. Yarı finalde Avrupa'nın güçlü takımı İtalya ile karşılaşan filenin sultanları, İtalya'yı 3-2 yenerek final biletini kaptı. Finalde Sırbistan'ı 3-2 yenen Milli Takım Avrupa Şampiyonu oldu.

CEP HERKÜLÜ NAIM SÜLEYMANOĞLU

Halter tarihine adını altın harflerle yazdıran Naim Süleymanoğlu, henüz 15 yaşındayken 1982'de Brezilya'da düzenlenen Gençler Dünya Şampiyonası'nda ilk dünya şampiyonluğunu elde etti ve "En genç dünya rekortmeni" unvanını aldı. 1983 Dünya Büyükler Şampiyonası'nda birinci olan Naim Süleymanoğlu, 1983-1986 yılları arasında gençlerde 13, büyüklerde 50 rekor kırdı, 1984, 1985 ve 1986'da dünyada yılın haltercisi seçildi. ABD'de 1983'te düzenlenen 'Rekortmenlerin Turnuvası'nda dünya rekoru kıran Naim Süleymanoğlu'na burada "Cep Herkülü" lakabı takıldı. Naim Süleymanoğlu, 1984 yılında silkme kategorisinde vücut ağırlığının 3 katını kaldıran ikinci halterci olarak tarihe geçti. 1988 Seul Olimpiyatı'nda 190 kilo kaldırarak (ağırlığının 3 katından 10 fazlası) Dünya'nın en iyi haltercisi ödülünü kazandı.

ÇAYLARRR!

çayın kültürümüzde önemi

Türkler, Anadolu'ya gelmeden öncede çayı bilmelerine karşın; çayın Türkiye'ye gelmesi ancak birkaç yüz yıl önceye dayanmaktadır. yaşamımıza geç girse bile evlerimizin vazgeçilmez bir parçası haline gelen çay kültürümüzde de önemli bir yeri vardır. Türk kültüründe çay, sadece bir içecek olarak değil, aynı zamanda sosyal yaşantımızın, geleneklerimizin ve günlük ritüellerimizin önemli bir unsuru olarak öne çıkar

Türk kültüründe çay, misafırperverliğin ve ikramın sembolüdür. Bir misafır geldiğinde veya ziyarete gidildiğinde ilk yapılan şey genellikle çay demlemek ve sıcak bir fıncan çay ikram etmektir. Bu, sadece içecek sunma ritüeli değil, aynı zamanda samimiyet ve hoş geldin demenin bir ifadesidir.

Türklerde çay bardağı sadece içecek içilen bir bardak olarak değil geleneksel bir sembol haline gelmiştir. Bardağın ince işçiliği bir sanat haline gelmiştir. Bardakların tasarımınının ince belli, geniş ağızlı ve kulpsuz olması dikkat çeker. Bu tasarım çayı en lezzeti şekilde sunabilmek için tasarlanmıştır.

Türk kültüründe, günün stresini atmak ve rahatlamak için çay içme geleneği yaygındır. Özellikle işten döndükten sonra veya günün yoğun zamanlarında çay içmek, bireylerin bir nebze olsun rahatlamasına, bir ara verip enerji toplamasına yardımcı olur.

Türk kültüründe geleneksel olarak yapılan çay sohbetleri, insanları bir araya getirir ve genellikle önemli konuların paylaşıldığı, fikir alışverişinin yapıldığı bir ortam oluşturur. Çay eşliğinde yapılan bu sohbetler, toplumun bir arada tutucu gücünü yansıtır.

Türk çayının karakteristik lezzeti genellikle taze demlenmiş, iri yapraklı çaylardan elde edilir. Bundan dolayı çayı demleyerek içmeyi tercih ediyoruz. poşet çay, çay topları ve ağları, fazla aromalı çayları tercih etmiyoruz.

Türk kültüründe geleneksel olarak yapılan çay sohbetleri, insanları bir araya getirir ve genellikle önemli konuların paylaşıldığı, fikir alışverişinin yapıldığı bir ortam oluşturur. Çay eşliğinde yapılan bu sohbetler, toplumun bir arada tutucu gücünü yansıtır.

Çay, sadece bir içecek değil, aynı zamanda Türk halkının birbirine yaklaşmasını sağlayan, sosyal bağları güçlendiren ve birlikte paylaşılan anıları zenginleştiren bir unsurdur. Bu özelliğiyle, çay Türk toplumunu bir araya getiren, paylaşma kültürünü besleyen ve dayanışmayı destekleyen bir sembol haline gelmiştir.

yazan: Deniz YILMAZ

Türkiye'de

DEPREM

Türkiye tarih boyunca büyük depremlerin yaşandığı bölgelerin başında gelmektedir. Üç büyük fay hattı içerisinde bulunan bir konuma sahip olması nedeniyle deprem kuşağında yer almaktadır ve bu durum büyük sarsıntıların yaşanmasına yol açmıştır. Deprem ne zaman ve kaç şiddetinde olacağına dair tahminlerden ziyade depremin yaratacağı zararların azaltılmasına ağırlık verilmesi gerekmektedir.

Öncelikle ilk yapılması gerekenler arasında yaşadığımız binaların depreme dayanıklı olup olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir.

Geçmişte yurdumuzda birçok yıkıcı deprem olduğu gibi gelecekte de sık sık oluşacak depremlerle büyük can ve mal kaybına uğrayacağınız bir gerçektir. Deprem haritasına göre ülkemizin %92'si deprem bölgeleri üzerindedir. Türkiye ve çevresi aletsel ölçümlene ile deprem kaydı yapılmaya başlanan 1900'den itibaren çeşitli zamanlarda 6 ve üzeri büyüklüğünde 231 depremlerle sarsıldı. Kuzey Anadolu, Doğu Anadolu ve Batı Anadolu fay hatları kuşağında bulunan Türkiye'de özellikle 6,5 ve üzeri büyüklüğünde oluşan 22 deprem çok sayıda can ve mal kaybına sebep olmuştur.

Bu depremlerin belli başlıları şunlardır; 1912'de 7. 3 büyüklüğünde Mürefte (Tekirdağ'da) depreminde 216 kişi ölmüştür. Depremle ilgili önemli ayrıntılardan biri de Balkan savaşlarıdır. Çünkü savaşa hazırlanan askeri birliklerin, kışlaların, ikmal depolarının ve köprülerin görmüş olduğu zarardır. Yıkım ve kayıplar yüzünden savaşa giden askerler uzun bir süre yiyeceksiz kalmıştır.

1930 7,6 büyüklüğünde Hakkari’de deprem olmuştur. Türkiye İnan sınırında meydana gelen bu depremde 2.514 kişi ölmüştür.

1939 7,9 büyüklüğünde Erzincan depremde yaklaşık 33.000 kişi ölmüş, 116.000 bina bütünüyle yıkılmıştır. Çetin kış koşulları arama kurtarma çalışmalarını zorlaştırmış ölü sayısını artırmıştır.

1942’de 7 büyüklüğünde Tokat Erbaa Niksar depremde 3000 can kaybı olmuştur.

1943’te 7,2 şiddetinde Kastamonu Ladik depremi yaşanmış ve 4.000 kişi ölmüştür.

1944 7,5 büyüklüğünde Bolu Gerede depremi yaşanmış ve 4.000 kişi ölmüştür.

1949’da 6,7 büyüklüğünde Bingöl Karlıova depremde 450 kişi ölmüştür.

1951’de 6,9 büyüklüğünde Çankırı Kurşunlu depremde 50 kişi ölmüş binlerce bina yıkılmıştır. 1957’de 7,1 büyüklüğünde Bolu Abant depremde 52 kişi ölmüştür.

1966’da 6,9 büyüklüğünde Muş Varto depremde yaklaşık 2.400 kişi ölmüştür.

1967’de 7,2 şiddetinde Bolu Mudurnu depremde 89 kişi ölmüştür.

1951’de 6,9 büyüklüğünde Çankırı Kurşunlu depremde 50 kişi ölmüş binlerce bina yıkılmıştır. 1957’de 7,1 büyüklüğünde Bolu Abant depremde 52 kişi ölmüştür.

1966’da 6,9 büyüklüğünde Muş Varto depremde yaklaşık 2.400 kişi ölmüştür. 1967’de 7,2 şiddetinde Bolu Mudurnu depremde 89 kişi ölmüştür.

1970’te 7,2 büyüklüğünde Kütahya Gediz depremde 1.086 kişi öldü. 1976’da 7,5 şiddetinde Van Çaldıran depremde 3.840 kişi öldü.

1992’de 6,6 büyüklüğünde Erzincan depremde 653 kişi öldü.

17 Ağustos 1999’da 7,4 büyüklüğündeki Gölcük depremde (Kocaeli) 17.480 kişi, 12 Kasım 1999’da 7,2 şiddetindeki Düzce depremde 845 kişi öldü.

2011’de 7,2 büyüklüğünde Van depremde 604 kişi ölmüştür.

6 Şubat 2023’te Kahramanmaraş’taki 7,8 ve 7,5 şiddetindeki iki depremle en az 50.000 kişi hayatını kaybetmiştir. Bunlar sadece büyük ölçekli olan depremlerdir. Bu depremlerin dışında daha az şiddetli olmasına rağmen maddi zararlar veren onlarca depremler de yaşanmıştır. Maddi ve manevi büyük zararlara yol açan depremlerin son olmayacağını maalesef biliyoruz. Bilmek sadece yetmiyor. Önemli olan depremlere karşı her açıdan hazırlıklı olmak, binalarımızı sağlam yapmak, kentsel dönüşüme hız vererek güvenli şehirler yaratmaktır. Bilim dünyasının kabul ettiği yaygın bir yargı olan şu bilindik söz ile yazımı sonlandırmak istiyorum: “Deprem değil bina öldürür.” Deprem ile yaşamayı öğrenmemiz ve buna göre tedbirler almamız gerekmektedir.

Yazar: Kutluhan YORULMAZ

Hayatımızı Değiştiren İcatlar

Gelişen teknoloji ve insan zekası, tarihin çeşitli dönemlerinde birbirinden önemli icatlar ortaya çıkarmıştır. Bu icatlar, hayatımızı kökten değiştirerek daha konforlu, verimli ve bağlantılı bir yaşam sunmuştur. İşte, hayatımızı en çok etkileyen ve dönüştüren önemli icatlar:

1. ELEKTRİK

Elektrik, Sanayi Devrimi'nin temelini oluşturan ve hayatımızı kökten değiştiren bir icattır. Aydınlatma, ısınma, ulaşım ve iletişim gibi birçok alanda kullanılan elektrik, günlük yaşantımızın vazgeçilmez bir parçası haline geldi.

2. İNTERNET

Belki de modern dünyanın en önemli icatlarından biri olan internet, bilgiye ulaşımı bir adım öteye taşıdı. İlk olarak sadece askerî amaçlar için kullanılan bu ağ, günümüzde dünya genelinde milyarlarca insanın bilgiye anında erişimini sağlıyor. İnternet, iletişimi hızlandırmanın yanı sıra eğitim, iş, haber ve eğlence gibi birçok alanı da dönüştürdü.

3. CEP TELEFONLARI

Cep telefonları, iletişim dünyasını tamamen değiştirdi. İlk çıktıklarında sadece konuşma amacıyla kullanılan bu cihazlar; zaman içinde kameralar, internet tarayıcıları, GPS ve bir dizi uygulama ile donatılarak günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası haline geldi. Cep telefonları, dünya genelinde insanların birbirleriyle sürekli bağlantıda kalmasını sağlarken bilgiye ulaşmayı ve paylaşmayı da kolaylaştırdı.

4. ANTİBİYOTİKLER

Antibiyotikler, tıp dünyasında devrim yaratan önemli bir buluştur. İlk olarak Alexander Fleming tarafından keşfedilen penisilin, bakteriyel enfeksiyonların tedavisinde çığır açtı. Antibiyotikler, birçok ölümcül hastalığı tedavi edilebilir hale getirerek insan ömrünü uzattı ve sağlık sektöründe devrim niteliğinde bir gelişmeye sebep oldu

5. BİLGİSAYARLAR

Bilgisayarlar, hesaplama gücünü insanların hizmetine sunan önemli bir icattır. Hem kişisel hem de iş dünyasında kullanılan bilgisayarlar, veri işleme, iletişim ve bilgi depolama konularında devrim yaratmıştır. Bilgisayarlar, teknolojik ilerlemenin lokomotifi olarak günümüzde de önemini koruyor.

6. YAPAY ZEKA

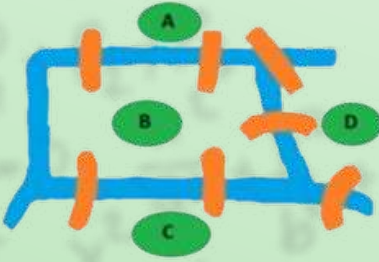
Yapay zeka, bilgisayar sistemlerinin öğrenme yetenekleri kazanması ve karmaşık görevleri gerçekleştirebilmesi anlamına gelir. Bu teknoloji, veri analizi, dil işleme, görüntü tanıma ve karar alma gibi alanlarda büyük başarılar elde etmiştir. Yapay zeka; birçok sektörde otomasyonu artırarak üretkenliği artırmakta, sağlık sektöründe teşhis ve tedavi süreçlerini optimize etmekte, ulaşım sektöründe otonom araçlarla güvenliği sağlamakta ve daha birçok alanda etkili çözümler sunmaktadır. Bu, gelecekteki teknolojik gelişmeler ve yaşam tarzımızdaki değişim açısından heyecan verici bir potansiyele işaret etmektedir. Yapay zeka, hayatımızı daha verimli, akıllı ve kişiselleştirilmiş hale getirmek adına önemli bir rol oynamaktadır. 4. Antibiyotikler: Antibiyotikler, tıp dünyasında devrim yaratan önemli bir buluştur. İlk olarak Alexander Fleming tarafından keşfedilen penisilin, bakteriyel enfeksiyonların tedavisinde çığır açtı. Antibiyotikler, birçok ölümcül hastalığı tedavi edilebilir hale getirerek insan ömrünü uzattı ve sağlık sektöründe devrim niteliğinde bir gelişmeye sebep oldu. Bu icatlar, insanlığın geçmişten günümüze kadar olan yolculuğunda önemli kilometre taşlarını temsil ediyor. Bu buluşlar, hayatımızı daha konforlu ve bağlantılı hale getirirken, gelecekteki teknolojik gelişmelerin de kapısını aralıyor. Hayatımızı şekillendiren bu icatlar, gelecek nesiller için de ilham kaynağı olmaya devam edecektir.

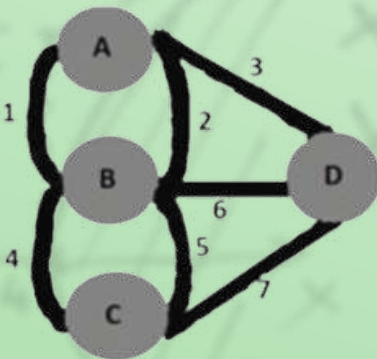
ÇİZGE TEORİSİ

Okul müfredatında bulunmayan çizge teorisinin aslında hayatımızda ne kadar çok yer edindiğini biliyor muydunuz? Haritalarda, navigasyonlarda, yazılımda, sosyal ağlarda, biyolojide ve daha birçok alanda çizge teorisi bulunmakta. Peki nedir bu çizge? Biz fark etmeden hayatımızda nasıl bu kadar yer edinmiş?

ÇİZGE TEORİSİ NEDİR?

ŞEKİL-1

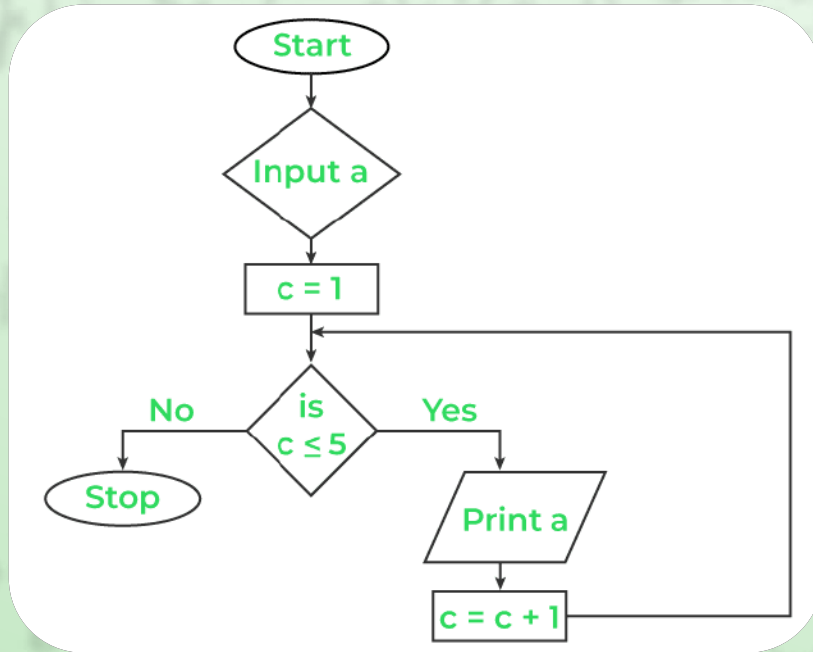

ŞEKİL-2

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde; develer tellal iken, pireler berber iken Pregel Nehri üstünde 7 adet köprü varmış. Bu köprülerin etrafında 4 adet kara parçası varmış (Şekil-1). Kahramanımız Euler (1707-1783), harita üzerinden çalışmaktan yorulup bu kara parçalarını A'dan D'ye kadar isimlendirmiş ve her birini birer nokta ile göstermiş. Sanırsam resmi de pek iyi olmadığından köprüler için kara parçalarını çizgi çekerek birleştirmiş ve şekil-2 oluşmuş (1736). Bu masalda kara parçalarına tepe (vertex), köprülere ise ayrıt (edges) denir. Ve böylece çizge teorisi $G = (V,E)$ olarak tanımlanır. Bu görselde ise problemimiz A ile C karalarıyla B ile D adacıklarını her köprüden yalnız bir defa geçmek koşuluyla gezip gezemeyeceğimizdir. Yönsüz (yönden bağımsız) bir çizgede bütün kenarlardan geçen bir yol bulunuyorsa bu yola Euler Yolu denir. Eğer bu yol başladığı düğümde son buluyorsa da bu yola Euler Döngüsü denir. Gelgelelim problemimize; Öncelikle düğümlerin gelen ve giden bağlantı sayısını hesaplıyoruz ve buna düğüm derecesi adını veriyoruz. A düğümünün düğüm derecesi 3, B düğümünün 5, C düğümünün 3 ve D düğümünün de 3 olduğundan dolayı bu problemimiz ne yazık ki çözülemiyor çünkü Euler Döngüsü olması için çizgede düğüm derecesi tek olan en fazla 2 adet düğüm (yani tepe) bulunması gerekiyor.

ÇİZGE TEORİSİNİN GERÇEK YAŞAMDA KULLANIM ALANLARI

Çizge teorisinin ne olduğunu ve nasıl ortaya çıktığını öğrendiğimize göre çizgenin hayatımızdaki edindiği yere bakabiliriz. Çizge aslında hayatımızın her yerinde var. En basitinden bilmediğimiz bir yere giderken telefonumuzdan açtığımız navigasyonda aslında çizge ile karşı karşıyayız. Varacağımız noktaya ve bulunduğumuz yere düğüm, aradaki yola da kenar dersek bu bir çizge örneği olur. Tabii konuma bağlı uygulamalarda bir tek bununla sınırlı değil. Örneğin acil bir durumda yardım araçlarının en kısa yolu bulmasında da çizge kullanılır. GPS sistemlerinde hangi nehirlerin hangi zamanlarda daha hızlı aktığını öğrenmek için de nehirleri çizge ile gösterebiliriz.

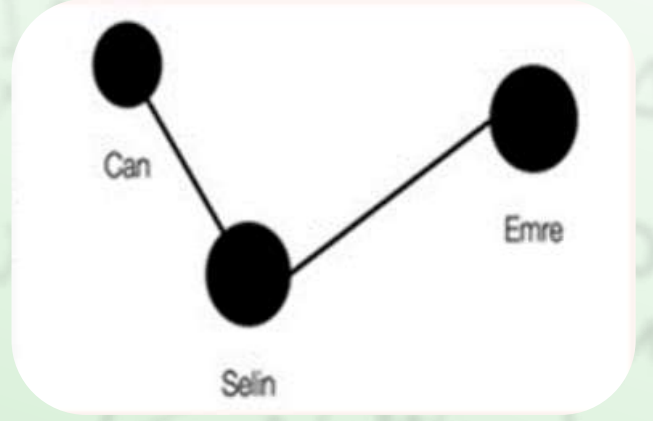
Bu görsel size tanıdık geldi mi? Yazılım ve bilgisayar ağların da veri modellemede karşılaştığımız. Görselde Flowchart uygulamasında 0 girilene kadar girilen sayıların kaç adedinin çift veya tek olduğunu gösteren bir kod dizimi vardır. Bu uygulamada kodu gösterirken kutucuklar düğüm, oklar ise kenar olmak üzere çizge kullanılmaktadır. Çizgede bir düğümden diğer düğüme yalnız tek yönde ilerleyebiliyorsak bu çizgeye yönlü çizge, eğer her iki yönde de ilerleyebiliyorsak bu çizgeye yönsüz çizge denir. Bu görselde de kodlar yalnızca tek yönde ilerleyebildiği için yönlü çizge kullanılmaktadır.

Elbette teknolojinin hızla gelişmesiyle sosyal ağlar da hayatımızda her almaya hızla devam etmekte. Sosyal medyada kişilerin kimlerle arkadaş olduğunu çizge ile gösterebiliriz. Kişileri düğüm, aralarındaki bağlantıyı da kenar olarak gösterirsek çizge oluşturabiliriz. Gelin size 2005 yılında Samy'nin başına geleni anlatayım: 19 yaşındaki Myspace platform kullanıcısı olan Samy Kamker, bu platformun ne kadar kapsamlı olabileceğini merak ederek profiline bir kod ekledi. Eğlence amaçlı yazdığı bu kod, o koda giren arkadaşlarının da profiline eklendi. Bu sayede her kod eklenen sayfa Samy ile arkadaş oldu...

Samy 9 saatte 480, 13 saatte 8800, 18 saatte ise yaklaşık 1 milyon arkadaşına sahip oldu. Telaşa profilinden kodu silmeye çalıştı ancak bunu yaparken Myspace çöktü. Kodun yüklendiği tüm profiller de silindi. Ardından Samy hacker olarak ceza aldı. Bu hikayedekiler profile düğüm dersek ve her profilin kendi profiline eklediği hesaba bir kenar çizersek bu hikayeyi de çizge teorisinde gerçek yaşama uygulama alanı örneği olarak gösterebiliriz. Senin adına üzuldüm Samy.

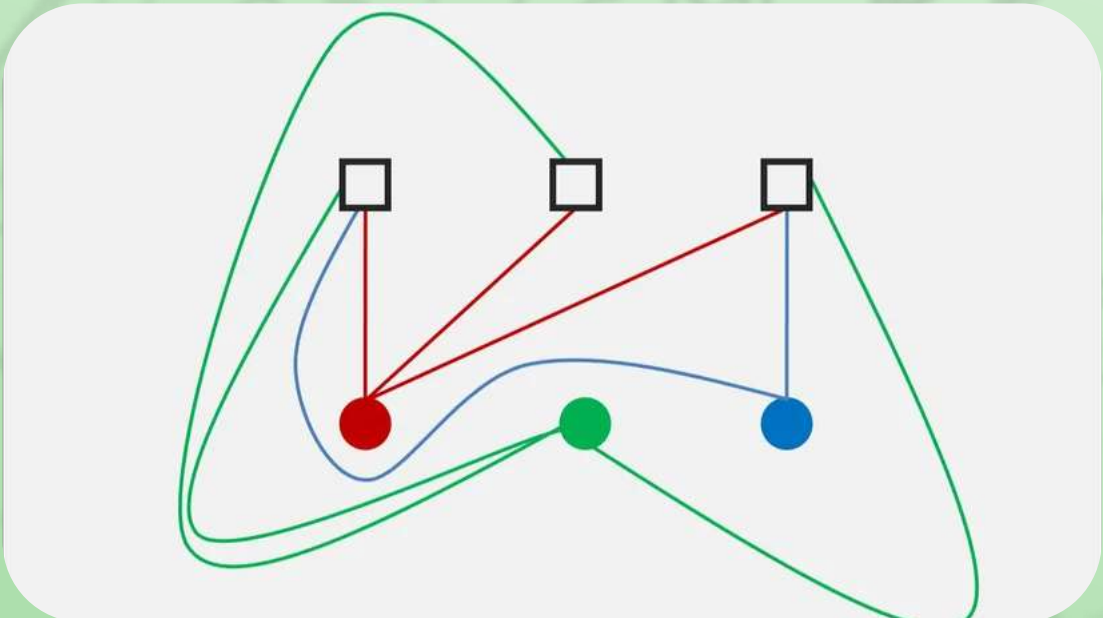
Az önce verdiğim tüm örneklerden çizge teorisinin aslında günlük hayatta çok fazla iç içe olduğumuzu görebiliyoruz. Ancak çizge teorisi daha basit örneklendirilebilir.

Mesela Can, Selin ile arkadaş ama Emre ile arkadaş değil. Selin ise Emre ile arkadaş. Bu problemi çözmek için kişilere düğüm, aralarında arkadaşlık ilişkisi bulunanlara çizgi çekip buna da kenar dersek çizge teorisini daha basit bir şekilde örneklendirmiş oluruz

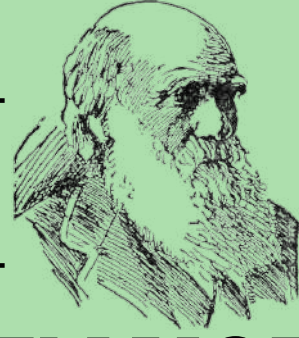

Çizge teorisi matematikten tarihe, sosyolojiden bilgisayara, mühendislikten kimyaya kadar ve daha fazla uygulama alanına sahiptir. Ben yalnız birkaçına örnek verdim. Gördüğünüz üzere çizge teorisi hayatımızın her alanında mevcut. Bu da matematiğin her yerde olduğunun bir kanıtı. Lütfen matematik derslerinizi iyi dinleyin, **matematikle kalın.**

Yazan: Elif Candan AYCAN

EVİRİM

CANLILARIN DEĞİŞEN YOLU

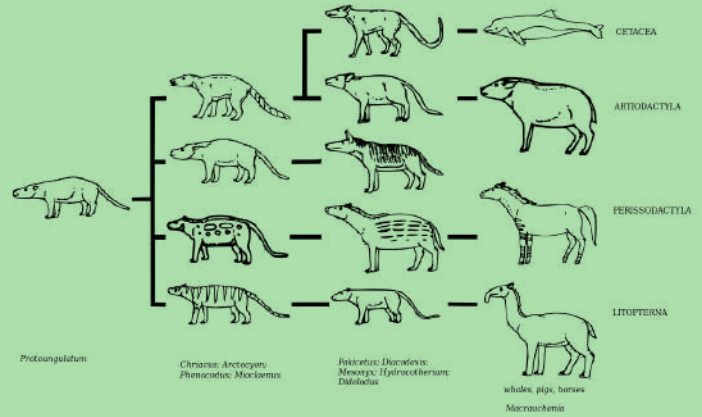
Yazan: Can ZAFEROĞLU

Evrim, biyolojik organizmaların zaman içindeki değişimini ve çeşitlenmesini açıklayan temel bir bilimsel ilkedir. Charles Darwin'in "Türlerin Kökeni" adlı eseriyle bilim dünyasına sunulan evrim teorisi, yaşamın ortak bir atadan türediğini ve doğal seçilim yoluyla çeşitlendiğini savunur

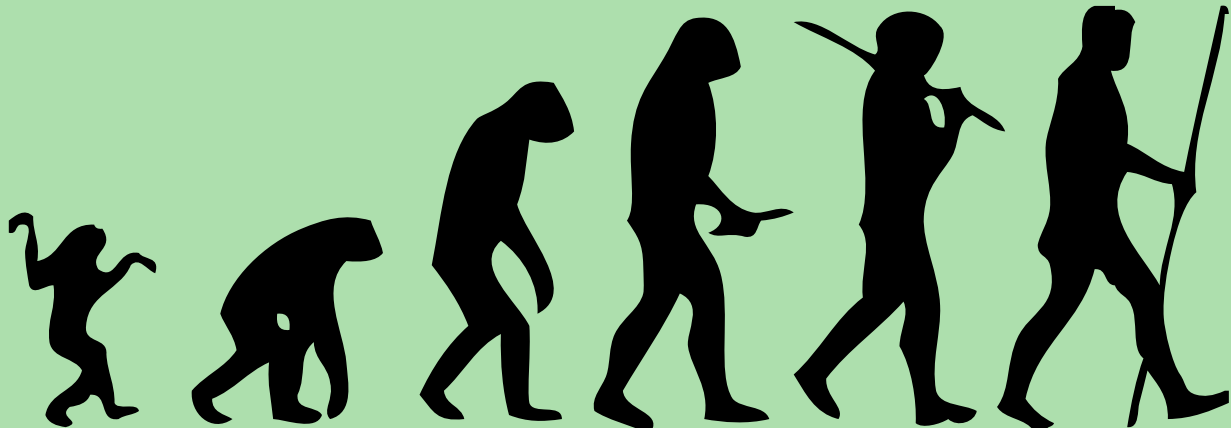
Bu teori, canlıların genetik materyalinin nesilden nesle aktarılması sırasında rastgele mutasyonlar ve çevresel faktörlerin etkisiyle ortaya çıkan çeşitliliğin, doğal seçilim sürecinde avantajlı özelliklere evrimleşmesini açıklar. Bu, uygun çevresel koşullara uyum sağlayabilen bireylerin, hayatta kalma ve üreme şanslarının artması anlamına gelir.

Evrim teorisi, fosil kayıtları, morfolojik benzerlikler, genetik veriler ve embriyolojik kanıtlar gibi birçok bilimsel kanıtla desteklenir. Modern genetik araştırmalar, canlıların ortak genetik kodunu paylaştığını ve evrimsel bağlantılarını gösterir.

Ancak, evrim teorisi zaman içinde tartışmalara ve eleştirilere de maruz kalmıştır. Buna rağmen; bilimsel topluluk, evrimin temel bir biyolojik süreç olduğunu kabul eder ve bu teori biyolojik çeşitliliği anlamamızın anahtarlarından biridir.

Evrim, biyolojideki temel kavramlardan biridir ve günümüzde genetik araştırmalardan tıp alanına kadar birçok alanda uygulama bulmaktadır. Bu nedenle evrim teorisinin anlaşılması, biyolojik bilimlerde ilerleme sağlamak ve doğal dünyayı daha iyi anlamak için önemlidir.

MEKSİKA'DA BULUNAN UZAYLI KALINTILARI

Meksika Kongresi'nin 13 Eylül 2023 tarihinde düzenlediği oturum, Tanımlanamayan Anormal Fenomenlerin (UAP) varlığına odaklanarak büyük bir ilgi çekti. Bu oturumda üç ana konuşmacı öne çıktı: "UFO araştırmacısı" olarak bilinen gazeteci Jaime Maussan, adli bilimci José de Jesús Zalce Benitez ve Amerikan Deniz Kuvvetleri eski pilotu Ryan Graves. Jaime Maussan, Kongre'ye hitaben "Perulu uzaylılar" olduğunu iddia ettiği varlıkları sunarak, dramatik bir sahnede tabut benzeri bir kutu içinde uzun kafataslarına sahip iki tozlu figürü sergiledi.

Bu uzaylılar, Hollywood'un anlatımlarına benzer şekilde soluk benizli, koca kafalı, iri gözlü ve cılız bedenliydi; hatta Spielberg'in ünlü karakteri E.T.'ye benzeyen bir görüntü sergiliyorlardı. Maussan'ın belirttiği gibi, bu uzaylı imgesi insanların kendi psikolojik algılarından kaynaklanan bir projeksiyon olabilir, yani insanlar uzaylıları nasıl gördükleri konusunda kendi deneyimleri ve algılarına dayanabilir.

Diğer konuşmacı olan José de Jesús Zalce Benitez, adli analizde uzaylı bedenlerinin diatom adlı mikroalg tozlarıyla kurutulduğunu, yaklaşık 1000 yıl öncesine ait olduklarını, güçlü kemiklere sahip olduklarını, iri gözleriyle geniş bir alanı görebildiklerini ve sıvı besinler tükettiklerini iddia etti. Ancak, uzaylı bedenlerinin gerçek uzaylı yaşam formları olmadığı, muhtemelen Kolomb öncesi insan kalıntıları ve hayvan kemiklerinin birleştirilmiş bir bileşimi olduğu öne sürüldü.

Meksika Kongresi'ndeki bu oturumun sonuçları, uzaylı varlıklarına dair ortaya atılan iddiaların bilimsel temellere dayanmadığını gösteriyor. Genel olarak, uzaylılar konusundaki algının, insanların kendi deneyim ve algılarından kaynaklandığı ve gerçek bilimsel kanıtlara dayanmadığı üzerinde duruluyor. Bu oturum, uzaylılar hakkındaki tartışmaların bilimsel bir temele oturtulması gerekliliğini vurguluyor.

İŞİN ASLI?

Son günlerde dünya gündemini meşgul eden Meksika'daki "uzaylı fosili" iddiasıyla ilgili olarak ortaya atılan bilgilerin aslında bir şaka olduğu söyleniyor. İddiaya göre, parlamentoya sunulan uzaylı figürleri aslında bir pasta şekliymiş. Bir video eşliğinde paylaşılan iddiada, bir kişi uzaylı figüründen bir dilim alırken, olay bir haber gibi sunulmuş. Sosyal medyada paylaşılan uzaylı figürleri ile Meksika Kongresi'ne sunulan figürler arasında belirgin farklar olduğu gözleniyor. Boy, cüsse ve yüz şekillerindeki ayrışmalar, pasta şeklindeki figürlerin başka bir kaynaktan alındığına işaret ediyor. Yapılan araştırmada, iddiaya dair ekran görüntülerinin uzaylı şeklindeki pastanın ilk olarak The_Bakeking adlı hesapta paylaşıldığını gösteriyor. Bu hesap, Meksika'da iddia edilen uzaylı figürlerine benzeyen gerçekçi bir pastayı Instagram hesabında paylaşmış.

Kısacası, bu bilgi gerçek değil, bir şaka olarak ortaya atılmış bir iddia. Açıklanan gerçek kaynaklara göre, uzaylı bedenlerinin gerçek uzaylı yaşam formları olmadığı, muhtemelen Kolomb öncesi insan kalıntıları ve hayvan kemiklerinin birleştirilmiş bir bileşimi olduğu öne sürüldü

Yazan: Muhammed İlker KUTLU

GÜNCEL TEKNOLOJİ VE YAZILIM DİLLERİ

yazan: Yağız Atilla AKTAŞ

Öncelikle cevaplamak gereken bir soru var, yazılım nedir?

Yazılımı kısaca tanımlamak gerekirse; yazılım, değişik ve çeşitli görevler yapma amaçlı tasarlanmış elektronik aygıtların birbirleriyle haberleşebilmesini ve uyumunu sağlayarak görevlerini ya da kullanılabilirliklerini geliştirmeye yarayan makine komutlarıdır.

Peki yazılıma başlamanın bir yaşı var mıdır?

Cevap hayır, ama yabancı dil öğrenirken olduğu gibi de yazılım öğrenirken de erken yaşta öğrenmek çok daha iyidir. Yazılıma ilgisi olanların erken yaşta en basit haliyle algoritmaya başlamak ileride yazılımı anlamayı kolaylaştırır. İlköğretim çağında temel kodlamaya başlanması ise önemlidir.

İlkokul 4. sınıf ve ortaokul 5. sınıfta Scratch gibi kod bloğu temelli programlarla kodlama öğrenmeye başlanması en sağlıklı olanıdır. Hatta bu süreç 6. sınıfa kadar uzayabilir. Daha sonrasında Python ile temel kodlamaya ve Arduino ile projeler yapmaya başlanmalıdır. Lise çağında ise artık kişi kendi sevdiği dil ile çalışmaya başlamalıdır.

GÜNCEL TEKNOLOJİ VE YAZILIM DİLLERİ

Şimdi önümüze başka bir soru çıktı, hangi dil daha uygun?

Burada aslında önemli olan dil değil, sizin amacınız. Mesela amacınız robotik odaklı ama aynı zamanda "Software" programlamak ise C++ size göre bir dil olacaktır ama amacınız website ise JavaScript ve markup language olarak HTML kullanmanız daha doğru olacaktır. (HTML bir markup dilidir, yani yazılım değildir. Bunu siteye makyaj yapmak gibi tanımlayabiliriz.)

HTML demişken bir de front-end ve back-end var. Kısaca anlatmak gerekirse front-end grafik kullanıcı ara yüzü odaklıdır ve sitenin görünen yüzüdür. Back-end ise sitenin arka planı, desteği ve çalışma kaynağıdır. Amacınızı belirlediyseniz sırada topluluk desteği vardır, bir dili aktif kılan en önemli şeylerden biri topluluğudur. Topluluk dili aktif ve diri tutar. Topluluk sayesinde sorularınıza hızlıca çözüm bulabilirsiniz. O yüzden dil seçerken C / C++, JavaScript, C#, Java, Python gibi dünya genelinde kullanılan dilleri seçmek önemlidir.

Son Olarak,

sizin kişisel tercihiniz önemlidir. Demek istediğim şey şu, birçok dil ile benzer işler yapılabilir mesela C# ile C++ ile benzer işler yapmak mümkün. Bu durumda kişi kendi isteğinden dolayı C# dilini seçebilir. Yani dil seçiminde kendi tercihleriniz de çok önemlidir. Son olarak benim size tavsiyem asla bir dil ile yetinmeyin. Bir yazılımcı hem C# hem JavaScript bilebilir ve bilmesi de onun için çok iyidir.

KRİPTO VE PARA

Yazan: Semih VANLI

Kripto para birimleri, geleneksel para birimlerine alternatif olarak ortaya çıkan dijital varlıklardır. Bunlar, blockchain teknolojisi kullanılarak güvence altına alınır ve merkezi olmayan bir yapıya sahiptir. Bitcoin, Ethereum, Ripple gibi birçok farklı kripto para birimi bulunmaktadır. Bu yazıda, kripto para birimlerinin ne olduğu, nasıl çalıştığı, farklı türleri ve gelecekteki potansiyelleri gibi konulara odaklanacağız.

Kripto Para Birimleri Nedir?

Kripto para birimleri, şifrelenmiş dijital varlıklardır. Merkezi bir otoriteye veya kuruma bağlı olmaksızın, dağıtık bir ağ üzerinde işlem görürler. Blockchain adı verilen bir veri tabanı teknolojisi sayesinde işlemler kaydedilir ve doğrulanır. Bu teknoloji, her bir bloğun birbirine bağlı olduğu ve değiştirilemez bir yapı oluşturduğu bir zincirleme yapı sunar.

Kripto Para Birimlerinin Çalışma Prensibi

Kripto para birimleri, genellikle kriptografi adı verilen matematiksel algoritmalar kullanılarak üretilir. Bu algoritmalar, yeni para birimi birimlerinin oluşturulmasını ve işlemlerin doğrulanmasını sağlar. İşlemler, bir ağdaki düğümler arasında gerçekleşir ve bu işlemler bloklar halinde birleştirilir. Madenciler adı verilen kişiler veya gruplar, işlemleri doğrular ve blokları ekler. Bu süreç, genellikle konsensüs algoritması dediğimiz belirli bir yöntemle gerçekleştirilir.

Farklı Kripto Para Birimleri

Bitcoin, kripto para dünyasının ilk ve en bilinen örneğidir. Ancak şu anda binlerce farklı kripto para birimi bulunmaktadır. Ethereum, Ripple, Litecoin gibi diğer kripto para birimleri de popüler olanlardan birkaçıdır. Her biri farklı özelliklere, kullanım amaçlarına ve teknolojilere dayanır.

Kripto Para Birimlerinin Kullanım Alanları

Kripto para birimleri, birçok alanda kullanılabilir. Bazıları dijital ödemeler için kullanılırken, diğerleri sözleşmelerin otomatikleştirilmesi için akıllı kontratlar adı verilen bir teknolojiyi destekler. Bazıları ise yatırım aracı olarak tercih edilir ve fiyatlarındaki oynaklık yatırımcılar için fırsatlar sunabilir.

Kripto Para Birimlerinin Riskleri ve Fırsatları

Kripto para birimleri yüksek fiyat volatilitesiyle tanınırlar, bu da hızlı fiyat dalgalanmalarına ve yatırımcılar için büyük kazançlar veya kayıplara yol açabilir. Ayrıca, düzenleyici belirsizlikler, güvenlik riskleri, piyasa manipülasyonu gibi faktörler de endişe kaynağı olabilir. Ancak teknolojinin potansiyeli, finansal erişimdeki gelişmeler ve blockchain'in çeşitli sektörlerde kullanımı gibi fırsatlar da vardır.

Kripto Para Birimlerinin Geleceği

Kripto para birimleri ve blockchain teknolojisi, finansal sistemleri dönüştürme potansiyeline sahiptir. Merkezi olmayan finans (DeFi), tokenleştirme, akıllı sözleşmeler gibi yeni alanlar, bu teknolojinin kullanım alanını genişletmektedir. Ancak, düzenleyici belirsizlikler ve teknolojinin olgunlaşması süreci devam etmektedir. Kripto para birimleri, finansal dünyada büyük bir değişim ve potansiyel sunmaktadır. Ancak, yatırımcıların dikkatli olmaları ve bu alandaki riskleri anlamaları önemlidir. Her ne kadar gelecekte kripto para birimlerinin nasıl bir evrim geçireceği belirsiz olsa da, teknolojinin devrim niteliğindeki etkileri ve büyüme potansiyeli göz ardı edilemez.

Oyun Tasarlamak İster Miydiniz?

Biliyoruz ki hayatınızda en az bir kere oyun oynamışsınızdır. Hatta içlerinizden bazı oyunları bağımlı olacak kadar sevmiş sonrasında da sıkılmış olanlar vardır mutlaka. Ama hiç o oyunlardan bir tanesini sizin geliştirebileceğinizi biliyor muydunuz?

İçlerinizden bazıları bunun mantıksız olduğunu ya da bunun altından kalkamayacağını söyleyebilir. Oyuncuların çoğu 'Oyun motorlarını ya da yazılım dillerini' bilmediklerini öne atarak bundan kaçınmaktadır.

Ama aslında bunu günümüzde yapmanız çok daha basit. Scratch gibi dillerden 'Papers Please' gibi oyunlar basitçe yapılabilir. Eğer ben profesyonel çalışırım dersiniz Youtube Platformunda pek çok eğitici seri de mevcut.

Ve en beğendiğim kanallardan bir tanesi olan 'at0m' videolarında kısaca oyun yaparak bizleri eğlendiren biridir. Bugün şirket açmış bu adamdan oyun yapmadan önce ne yapmamız gerektiğini kısaca bir dinleyelim, yani okuyalım!

1. Oyun Fikrinizi Bulun

Bu aşamada oyun ile alakalı kafanızda bir fikir ve oynanış geliştirmeye çalışın. Var olan oyunlara benzer ama onlardan daha kaliteli olacak oyun fikirleri de tasarlanabilir elbette!

2. Bir Döküman Hazırlayın

Oyun fikriniz ile alakalı karakterleri, oynanışı, var ise hikâyeyi bir dokümanda toplayın. Sanki hiç fikri duymamış birine anlatır gibi olmalı tabii!

3. Her Türlü İhtiyacınızı Belirleyin

Mesela bir bilgisayara, kasaya hatta bir fareye bile ihtiyacınız varsa bunu düşünün ve bir kenara yazın. Sonrasında ihtiyaç duyacaksınız.

4. Ekibinizi Oluşturun

Ekibinizi oluştururken, o insanların deneyimli olmasından çok iyimser ve uyumlu olup olmadığına bakmalısınız. Sonuçta kötümser ve uyumsuz bir insan ile en fazla ne yapabilirsiniz ki?

5. Bir “Product Manager” Seçin

Bir Product Manager yani kendinize bir yönetici seçmelisiniz. Sizlerin işlerini planlayacak hatta takip edecek bir insan ilerleyişinizi oldukça hızlandırır!

6. Hedefinizden Şaşmayın

Belirlediğiniz hedefinizden asla şaşmayın. Üzerinde oynamalar yapabilirsiniz ama geliştirme sürecindeyken farklı fikirlere ısınıp projeyi bir kenara bırakmayın. Sabretmelisiniz!

7. Hazır Assetlerden Korkmayın

Hazır assetler, kısaca oyunu yapmanızı kolaylaştıran belli kod satırlarından bile meydana gelebilecek hazır kitlerdir. Tüm oyunu bunlardan yapın demiyoruz ama işinizi kolaylaştırıp kısaltacaksa kullanmaktan kaçınmayın!

8. Cuma Geceleri Ekibinizle Oyun Oynayın

Sonuçta ekip üyeleriniz insan olmalı, değil mi? Onların da psikolojisi ya da morali iyi olmayabilir ve kendi aralarında tartışabilirler. Morali düzeltmek için her cuma ekibinizle oyun gecesi yapın!

MINECRAFT'IN

HIKAYESİ

Minecraft, Markus Alexej Persson(Notch) tarafından 10 Mayıs 2009 tarihinde geliştirilmeye başlanmıştır. Resmi olarak 2011 yılında Mojang Studios tarafından yayınlanıp, 2014 yılında 2,5 milyar dolar karşılığında Microsoft'a satılmıştır. Minecraft, oyuncuların çeşitli bloklar ile açık bir dünyada hayatta kalması veya yaratıcı yapılar yapmasını amaçlamıştır. Oyunun çıkışı ve 2014 yılları arasındaki değişimi ise şu şekildedir:

2009

Oyun, bu yıllarda daha gelişim aşamasında olduğu için henüz çok basit bir kaldeydi. Birkaç blok, dümdüz bir arazi ve çevredeki Steve görünümü botlar vardı.

2011

2011 yılında oyunun IOS için ilk sürümü yayınlandı. Bu seneki MINECON, Las Vegas'ta gerçekleşti.

2012

Xbox 360 için ilk sürüm yayınlandı. Cadılar, yarasalar, zombi köylüler ve çürümüş iskeletler gibi karakterler eklendi ve blokların doku kalitesi artırıldı.

2010

Oyuna yeni düzenlemeler eklendi ,gelişmeye devam etti. Daha düzgün araziler, mağaralarla beraber bazı işlevsel özellikler de bu yılda eklendi. MINECON'un doğuşu ise bu yıl gerçekleşti. Washington'da gerçekleşen MINECON ile Minecraft'ın geleceği, ilginç hikayeler ve daha fazlası konuşuldu.

2013

Playstation 3 için bir sürüm yayınlandı. Oyuna atlar eklendi. Ayrıca gelen büyük dünya güncellemesi ile çeşitli biyomlar ve özellikler eklendi.

2014

2014 yılında Microsoft, Minecraft'ı Mojang Studios'tan satın aldı. Playstation 4, PS Vita ve Xbox One gibi cihazlara da Minecraft eklendi. Birçok blok ve özellik eklendi.

BÜYÜK BİR RESSAM: İLYA YEFİMOVİÇ REPİN

GÖRSEL 1: İlya Yefimoviç Repin

İlya Yefimoviç Repin, 19. yüzyıl Rusya'sının en ünlü sanatçılarından biriydi. Ukrayna doğumlu olan Repin, Rus İmparatorluğu döneminde yaşadı ve büyük ölçüde gerçekçilik akımının* bir temsilcisi olarak kabul edildi. Sanat eğitimine St. Petersburg Güzel Sanatlar Akademisi'nde başladı ve burada dönemin ünlü ressamlarından Ivan Kramskoy ile tanıştı.

Sanat kariyerinin erken dönemlerinde Repin, güçlü bir gerçekçilik anlayışıyla toplumsal konulara yönelik eserler üretti. "Volga Nehri'nde Tekne Çeken İnsanlar" gibi tabloları, insanların günlük yaşamını ve zorluklarını gerçekçi bir şekilde yansıtan etkileyici bir örnektir -ki benim en sevdiğim eseridir-.

GÖRSEL 2: İlya Repin'in "They Did Not Expect Him" isimli tablosu

GÖRSEL 3: Volga Nehri'nde Tekne Çeken İnsanlar

*Gerçekçilik akımı: 19. Yüzyılda ortaya çıkan bir sanat akımıdır ve bu yüzyılda gelişen endüstriyel devrimler sonucunda ortaya çıkmıştır. Toplumsal sınıfların sorunları, ekonomik sıkıntılar gibi konuları işler.

Repin'in sanatsal kariyerindeki en bilinen eseri, "Korkunç İvan Oğlunu Öldürüyor" (1885) adlı tablosudur. Bu eser, Rus tarihindeki önemli bir olayı resmeden büyük bir tablodur. Rus Çarı IV. İvan'ın, oğlu İvan'ı öldürdüğü anı tasvir eder. Bu tablo, tarihi bir trajediyi canlı ve etkileyici bir şekilde anlatmasıyla bilinir. IV. İvan'ın önceki oğlu Dmitri, ölü bulunmuş ve ölümü sırasında çeşitli teoriler ve spekülasyonlara neden olmuştur. Repin'in tablosu, bu trajik olayı dramatik bir şekilde ele alır. "Korkunç İvan Oğlunu Öldürüyor" tablosu Repin'in üslubundaki detaylı tasvir ve güçlü duygusal etkisi ile dikkat çeker. Sanatçı, tarihi olayları resmederken aynı zamanda insan doğasındaki karmaşıklığı ve acıyı da vurgular. Bu eser, Rus tarihine ve toplumuna dair derinlemesine bir anlayış sunmakla kalmayıp İlya Repin'in sanatsal yeteneğini de sergiler.

Repin'in sanatındaki bir diğer önemli boyut, tarihi konulara olan ilgisi ve bu konularda ürettiği etkileyici eserlerdir. "Türk Sultanına Mektup Yazan Zaporojya Kazakları" (1880-1891) adlı tablosu, tarihi bir mektubun canlı bir şekilde betimlenmesiyle dikkat çeker. Bu eser, tarihi olayları detaylı bir şekilde yorumlama ve anlatma yeteneği ile Repin'in büyük bir ustalıkla tarih sahnelerini resmettiğini gösterir.

İlya Repin, sanatçı kişiliğinin yanı sıra öğrencilere verdiği dersler ve sanat kurumlarına katkılarıyla da tanınır. Sanat dünyasına yaptığı katkılardan dolayı birçok ödül kazanmış ve Rus kültüründeki etkisi uzun yıllar boyunca sürmüştür. 1930 yılında Leningrad'da hayata veda eden Repin, Rus resim geleneğindeki önemli isimlerden biri olarak hatırlanmaktadır.

GÖRSEL 4:Korkunç İvan Oğlunu Öldürüyor

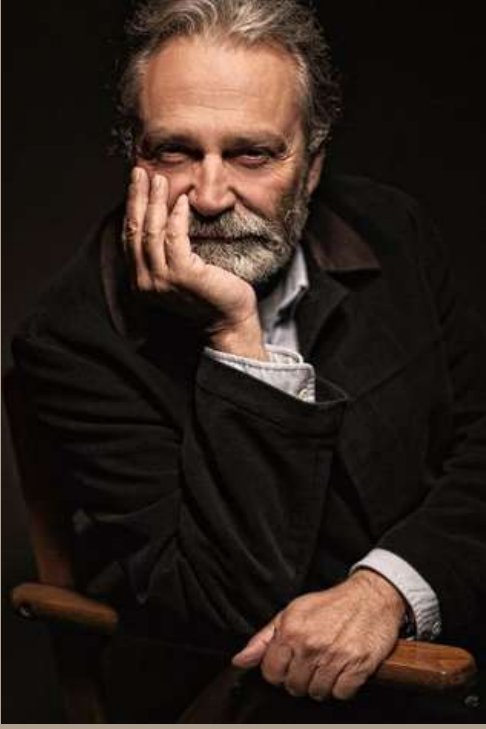
GÖRSEL 5: Türk Sultanına Mektup Yazan Zaporojya Kazakları

GÖRSEL 6: Sadko

Yazan: Ademcan ÖZTÜRK

USTA AKTÖR: HALUK BİLGİNER

GÖRSEL 1: Haluk Bilginer

5 Haziran 1954'te İzmir'de dünyaya gelen, gerek ulusal gerekse de uluslararası alanda ülkemizi başarıyla temsil eden usta aktör Haluk Bilginer; sinema, tiyatro ve televizyon oyuncusu aynı zamanda da dublaj sanatçısıdır.

Tiyatroya ilk adımını Demokrat İzmir Gazetesi'nin açtığı liselerarası tiyatro yarışmasıyla atmıştır. İlk ödülünü aldığı bu yarışmada tiyatro müdürünün davetiyle İzmir Devlet Tiyatrosunda konuk oyuncu olarak çalışmıştır.

1972 yılında Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuarından mezun olduktan sonra İngiltere'ye giden Haluk Bilginer, Londra Müzik ve Drama Sanatları Akademisi'nde (LAMDA) bir yıl boyunca ileri tiyatro eğitimi görmüştür. Ardından İngiltere vatandaşlığı da bulunan Haluk Bilginer 13 yıl İngiltere'de yaşamıştır. Bu süreçte birçok tiyatro oyununda, müzikalde ve televizyon dizisinde rol almıştır. “Eastenders” dizisindeki Kıbrıslı Mehmet Osman rolüyle ün kazanmıştır ve İngiltere'deki başarılı kariyerinden sonra Türkiye'ye geri dönmüştür.

1987 yılında “Gecenin Öteki Yüzü” adlı film çekiminde evleneceği kadın Zuhal Olcay ile tanışmıştır.

1992'de evlendikten sonra birlikte rol aldıkları Hollywood'da “Indiana Jones”, Türkiye'de “İki Kadın” filmiyle ve çeşitli televizyon programlarıyla ünlenmişlerdir.

Haluk Bilginer 1990 yılında Ahmet Levendoğlu ve Zuhal Olcay ile “Tiyatro Stüdyosu”nun kurucuları arasında yer almıştır ve daha sonra bir tiyatro salonu sahibi olmak için Odeon Sinemasını kiralayıp inşaata başlamıştır fakat 1996'da çıkan yangınla bütün emekleri boşa gitmiştir. Bu aksaklıklara rağmen en sonunda 1999 yılında eşi Zuhal Olcay ile birlikte Oyuncu Atölyesi'ni kurmuşlardır ve burada birlikte bir sürü önemli tiyatro canlandırmışlardır.

Haluk Bilginer, beraber birçok başarıya imza attığı Zuhal Olcay ile 12 yıllık evliliklerinin ardından 2004'te aldatma iddialarıyla boşanmışlardır. Ardından bir süredir birlikte olduğu Aşkın Nur Yengi ile 2006'da evlenmişlerdir ve bir kızları olmuştur ancak 2012 yılında boşanmışlardır. 2017 yılında Yengi'yle tekrar evlenen Haluk Bilginer aşk hayatına hızlı bir şekilde devam etmiştir ve bu 5 yıllık arada Zerrin Tekindor ile ilişki yaşamıştır.

GÖRSEL 2: Haluk Bilginer ve Zuhal Olcay

GÖRSEL 3: Haluk Bilginer, Uluslararası Emmy Ödülleri'nde

HALUK BİLGİNERİN BAŞARILARI

Haluk Bilginer sinema, tiyatro, televizyon alanlarında öneminin gözler önüne serilmesi gereken ve milli gururumuz niteliğini taşıyan bir aktörümüzdür. Birçok çalışmada farklı alanlarda ödüller almış ve bunun yanı sıra birçok ödüle de aday gösterilmiştir. Türkiye'de yalnızca şu ana kadar 3 diziye verilmiş olan oldukça önemli Uluslararası Emmy Ödülünü 2019'da başrolünde oynadığı "Şahsiyet" dizisiyle En İyi Erkek Oyuncu kategorisinde almıştır. Ve yine oldukça önemli olan Altın Kelebek Ödüllerinin 3 tanesini "Tatlı Hayat" dizisiyle 1 tanesini de "Cuma'ya Kalsa" dizisiyle toplam 4 kez kazanmıştır ve 2 kere de aday gösterilmiştir.

Bunlar dışında;

- 2 kere Adana Altın Koza Film Festivali'nde
 - 4 kere Ankara Film Festivali'nde
 - 1 kere Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde
 - 3 kere Afife Tiyatro Ödülleri'nde
 - 3 kere Sadri Alışık Ödülleri'nde
 - 2 kere Sinema Yazarları Derneği Ödülleri'nde
 - 1 kere Palm Springs Uluslararası Film Festivali'nde
- Ödüller kazanmış ve birçok farklı alanda adaylıklar elde etmiştir.

GÖRSEL 4

TAZE GURUR: MARIA

Haluk Bilginer ve Angelina Jolie'nin beraber rol aldığı daha vizyona girmeden büyük ses getiren "Maria" filmi şüphe yok ki Haluk Bilginer'in bizi tekrardan uluslararası alanda temsil edip gururlandıracağı güzel bir film olacaktır. Biyografik dram türündeki Maria filmi dünyanın en büyük opera sanatçılarından Maria Callas'ın 1970 yıllarında Paris'teki son günlerinde yaşadıklarını anlatmaktadır. Angelina Jolie, büyük soprano Maria Callas'ı; Haluk Bilginer, Yunan asıllı armatör ve iş insanı Aristotle Onansis'i canlandırmaktadır. Maalesef bu filmi izlemek için biraz daha merak etmemiz gerek gibi duruyor çünkü çekimlerine yeni başlanan Maria filmi ancak 2024'te vizyona girebilecek.

GÖRSEL 5: Maria filminin kamera arkasında çekilen fotoğraf

Yazan: Duru Naz AYDIN

BİR VOLEYBOL EFSANESİ: KAPTAN EDA ERDEM

A Milli Takım ve Fenerbahçe Opet'in emektar kaptanı Eda Erdem DüNDAR, 22 Haziran 1987 yılında İstanbul'da doğdu.

Voleybola 24 Aralık 2000'de Beşiktaş altyapısında başladı. Milli voleybolcu, dört sezon oynadığı ve son iki sezonunda da kaptanlığını yaptığı Beşiktaş'tan 2008 yılında ayrılarak Fenerbahçe'ye transfer oldu.

15 sezondur Fenerbahçe'de başarıdan başarıya koşan Eda Erdem DüNDAR, 2005 yılından bu yana Türkiye Kadın Milli Voleybol Takımı'nın formasını giymektedir ve bu forma ile 300'den fazla maçta görev almıştır. Orta oyuncu mevkesinde oynamaktadır.

30 Mart 2022 itibarıyla Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Sporcu Komisyonu başkanı seçilmiştir. Tüm Türkiye'nin gönlünde taht kuran voleybolcu birçok kez "En İyi Orta Oyuncu", "En İyi Hücum Yapan Oyuncu" ve "En İyi Blok Yapan Oyuncu" ödülleri almaya hak kazanmıştır.

GÖRSEL 1

GÖRSEL 2

BİR İLKİ BAŞARDI!

A Milli Takım ve Fenerbahçe formasıyla sayısız başarılar elde eden 36 yaşındaki yıldız, Avrupa Voleybol Şampiyonası tarihinde üst üste 4 kez (2015, 2017, 2019 ve 2021) 'En İyi Orta Oyuncu' olarak Rüya Takım'a seçilen ilk voleybolcu oldu.

GÖRSEL 3

TARİHİN EN İYİ 100 OYUNCU LİSTESİNDE YER ALDI

Eda, 2021 yılında Uluslararası Voleybol Federasyonu (FIVB) tarafından açıklanan ‘Tarihin En İyi 100 Oyuncusu’ listesinde yer alarak bir kez daha gurur kaynağımız oldu.

ALİ KOÇ AÇIKLADI: EDA ERDEM’İN HEYKELİ DİKİLECEK

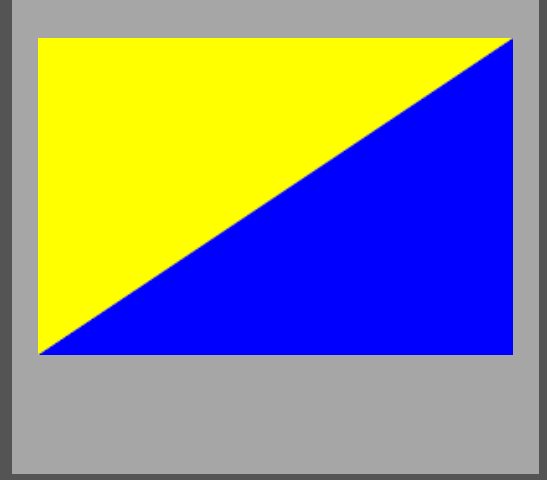
Fenerbahçe Spor Kulübü, milli takımın kaptanı olan oyuncusu Eda Erdem DüNDAR'ın heykelini yapma kararı aldı. Fenerbahçe’de Olağanüstü Tüzük Tadili Genel Kurul Toplantısı’nda kulüp başkanı Ali Koç, “Dün yönetim kurulu toplantısı yaptık. Aldığımız karar çerçevesinde Alex, Lefter, Can Bartu ve Eda Erdem heykeli olacak” dedi. Milli voleybolcu Ali Koç’un açıklamasının ardından duygularını "İyi ki Fenerbahçeliyim, iyi ki Fenerbahçe’deyim diyerek, bu camiaya layık olabilme mücadelesiyle yaşadım hayatımın son 15 yılını. Başkanımız Sayın Ali Koç’un bugün genel kurul toplantısında yaptığı konuşmayı; kalbimde büyük bir gururla, içimde büyük bir heyecanla, gözlerim dolu dolu dinledim. Verdiğiniz değer, gösterdiğiniz kıymet ve her zaman sağladığımız desteğiniz için Büyük Fenerbahçe camiasına şükranlarımı sunuyorum. Bugün dünyanın en mutlu insanıyım. Çok teşekkürler. Saygı ve sevgilerimle" diyerek dile getirdi.

Yazan: Asu Naz CONKER

MİNARŞİZM

Minarşizm Nedir?

Minarşizm, devletin küçük ve temel görevlere odaklanması gerektiğini savunan bir siyasi felsefe olarak öne çıkar. Minarşistler, bu temel prensibi benimseyerek birey özgürlüklerini ve piyasa ekonomisinin rolünü vurgularlar. Devlet müdahalesini en aza indirme amacı güden minarşist politikalar, bireylerin kendi yaşamlarını özgürce yönetmelerine ve tercihlerini serbestçe yapmalarına olanak tanır. Bu anlayış, bireylerin kendi yaşamlarını şekillendirme özgürlüğünü artırarak toplumsal dinamizmi teşvik edebilir.

Faydaları

Düşük Vergi ve Harcamaların Getirdiği Ekonomik Serbesti

Minarşizmin bir diğer önemli unsuru düşük vergi ve harcamaların teşviki olarak öne çıkar. Bu politikalar, bireylerin daha fazla gelir elde etmelerine ve piyasa ekonomisinde daha fazla harcama yapmalarına destek olabilir. Ekonomik serbesti, sınırlı devlet müdahalesi ile serbest piyasa dinamiklerinin etkili bir şekilde çalışmasına imkân tanır ve bu da ekonomik büyümeyi teşvik edebilir.

Hukukun Üstünlüğü ve Adil Yargı Sistemi

Devletin temel görevlerini yerine getirirken hukukun üstünlüğünü sağlamak, minarşizmin temel prensiplerindendir. Adil bir yargı sistemi ve yasal güvenceler, bireylerin haklarını koruma noktasında önemli bir rol oynar. Hukukun üstünlüğü, toplum içinde güveni artırarak adil bir ortamın oluşturulmasına katkıda bulunabilir.

İnovasyon ve Girişimciliğin Teşviki

Minarşizmin uygulanması, düşük düzeyde devlet müdahalesi ile piyasa ekonomisinin dinamiklerini serbest bırakır. Bu durum, girişimcilik ve inovasyonu teşvik edebilir. Sınırlı regülasyonlar, iş dünyasında yeni fikirlerin ortaya çıkmasına ve ekonomik büyümeye katkıda bulunmasına olanak tanır.

Zararları

Gelir Eşitsizliği ve Çevresel Sorunlar

Minarşizmin sınırlı devlet müdahalesi, gelir eşitsizliğinin artmasına neden olabilir ve bu durum fırsat eşitliğini azaltabilir. Sosyal hizmetlerdeki sınırlılık, minarşist politikaların, dezavantajlı grupların ve ihtiyaç sahiplerinin yardım almasını kısıtlayabileceği anlamına gelir. Ayrıca, çevre korumasına yeterince odaklanmamak, şirketlerin çevresel sorumluluklarını düzenlemekte eksikliklere yol açabilir ve çevresel sorunlara neden olabilir.

Toplumsal Eşitsizliğin Artması ve Toplumsal Huzursuzluk

Gelir eşitsizliğinin büyümesi, toplumsal eşitsizliğin artmasına ve dolayısıyla toplumsal huzursuzluğa yol açabilir. Bu durum, sosyal bütünlüğü zayıflatabilir ve uzun vadede toplumsal istikrarsızlığa neden olabilir.

Serbest Piyasa Dengelerini Bozan Sorunlar

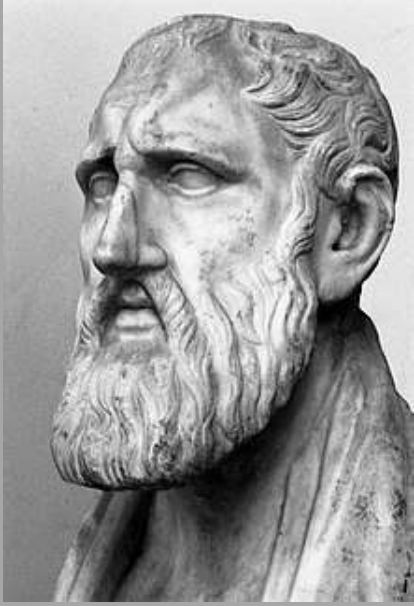
Devlet müdahalesinin sınırlı olmasına rağmen, bazı durumlarda serbest piyasa dengelerini bozan sorunlar ortaya çıkabilir. Bu durum, rekabetin azalması, tekel oluşumu veya kartel oluşumları gibi sorunları içerebilir.

Sonuç ve Değerlendirme

Minarşizmin etkileri; bölgesel, kültürel ve tarihsel faktörlere bağlı olarak değişebilir. Bu siyasi felsefenin avantajları ve dezavantajları, uygulanma şekline göre değişkenlik gösterir. Bu nedenle minarşist politikaların uygulanması konusunda dikkatli bir değerlendirme yapılmalıdır. Minarşizm, bireysel özgürlükleri vurgulayan bir çerçeve sunsa da gelir eşitsizliği, çevresel sorunlar, sosyal hizmetlerdeki sınırlılık, toplumsal eşitsizlik ve huzursuzluk gibi zorlukları da içinde barındırabilir. Bana kalırsa minarşist bir hükümet, hali hazırda sanayileşmiş ve sosyal eşitliği belli bir raddeye gelmiş bir toplumu gerektirir.

Yazan: Hüseyin Berk BÜYÜKTAŞ

Dört Büyük Felsefe Okulundan Biri: Stoacılık

GÖRSEL 1 : Stoacılığın kurucusu olarak kabul edilen Kıbrıslı Zenon'un bir büstü

Stoacılık, Antik Yunan düşünce dünyasında önemli bir etki bırakan bir felsefi okuldur. M.Ö. 3.yüzyılda Zeno tarafından kurulan bu akım, öğretilerini etik, mantık ve fizik alanlarında geliştirmiş ve Antik Roma'da da büyük bir etki bırakmıştır.

Stoacılar, insanın doğuştan gelen akıl yeteneğine vurgu yapar ve bu akıl kullanılarak erdemli bir yaşam sürülmesini savunurlar. Onlara göre, insanlar sadece kendi davranışları üzerinde kontrol sahibi olabilirler; bu nedenle, dış dünyadaki olaylara karşı kabullenici bir tutum benimsemek önemlidir. Stoacılık, "içsel serbestlik" kavramını öne çıkararak, kişinin duygusal dengesini korumasını ve dış etkenlere karşı sakin bir zihinle yaklaşmasını öğütler.

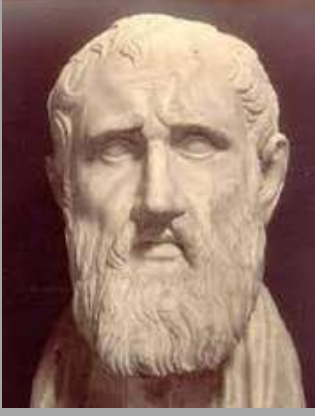
Ayrıca, Stoacılık, evrende bir düzen olduğuna inanır ve bu düzenin bir parçası olarak insanların doğaya uygun bir şekilde yaşamaları gerektiğini öne sürer. Doğaya uygun yaşamak, akıl ve erdemle uyumlu bir davranış sergilemeyi içerir.

Stoacılar, tutkuların ve isteklerin kontrolsüz bir şekilde yönetilmemesi gerektiğine inanır. Bu nedenle, duygusal tepkilerin akıl ve erdemle uyumlu olması gerektiğini savunurlar. Stoacılık, içsel denge ve bütünlük arayışında olan bireylere rehberlik ederken, yaşamın anlamını erdemi takip etmek olarak görür.

Bu düşünce sistemi, özellikle Roma İmparatorluğu'nda etkili olmuş ve birçok düşünce adamını etkilemiştir. Stoacılık, günümüzde de etkisini sürdüren evrensel değerleri ve yaşam felsefesiyle bilinir. Stoacılık düşüncesini şekillendiren önemli temsilciler arasında başta Zeno olmak üzere Cleanthes, Chrysippus, Seneca, Epictetus ve Marcus Aurelius öne çıkar.

Bu filozoflar, Stoacılık düşüncesini geliştirmekte ve yaymada önemli roller oynamışlardır. Her biri, insanın erdemli bir yaşam sürmesini, doğaya uygun olmasını ve içsel dengesini korumasını vurgulayan temel prensipleri kendi özgün perspektifleriyle açıklamışlardır.

1. Zeno of Citium (Zenon):
Stoacılığın kurucusu olarak kabul edilir. M.Ö. 334–262 yılları arasında yaşamıştır. Stoa Okulu'nu Atina'da kurarak temel prensipleri belirlemiştir.

2. Cleanthes:
Zeno'nun öğrencisi ve halefi olan Cleanthes, Stoacılık'ı daha da geliştirmiştir. Aynı zamanda ünlü bir filozof ve şairdir.

3. Epictetus:
Antik Roma'da yaşamış olan bu Stoacı filozof, köle olarak başladığı hayatında Stoacılık prensiplerini benimseyerek özgürlüğünü kazanmıştır. "İnsanın kontrolünde olmayan şeylere karşı duyarsızlaşma" fikrini vurgular.

4. Seneca:
Roma Stoacılığı'nın önde gelen temsilcilerinden biridir. Stoacılık prensiplerini günlük yaşamla birleştirerek pratik uygulamalarını vurgular. Seneca, aynı zamanda bir devlet adamı, hatip ve tragedya yazarıdır.

5. Marcus Aurelius:
Roma İmparatoru olarak görev yapan Marcus Aurelius, "Meditations" adlı eserinde Stoacılık prensiplerini günlük yaşamında nasıl uyguladığını anlatır. Bu eser, Stoacılık felsefesinin pratik uygulamalarını anlamak için önemli bir kaynaktır.

Yazan: Ali Furkan ÇAĞLIER

TARİHTEKİ İLGİNÇ OLAYLAR

1- Büyük İskender canlı mı gömüldü?

Anlatılanlara göre Büyük İskender öldüğünde gömülene kadar 6 gün boyunca vücudu ne soğudu ne de çürüdü. O zamanlar insanlar bedende herhangi bir değişiklik olmamasını onun Tanrı olmasına bağladılar. Ancak günümüzde yapılan araştırmalar İskender'in fiziksel ve zihinsel felç olduğunu ama çevresinde olanları anlayabildiğini gösteriyor. Bu da demek oluyor en büyük imparatorlardan olan Büyük İskender aslında canlı gömülmüş olabilir.

2- Futbol Savaşı

Yıllardır araları sınır anlaşmazlıkları yüzünden bozuk olan iki Orta Amerika ülkesi El Salvador ve Honduras 1970 Dünya Kupası elemelerinde karşı karşıya gelmişlerdi. Maç öncesi ve maç sırasında gerginlik daha da arttı. Maç sonrası Honduras'ın göçmenleri sınır dışı etmesi bardağı taşıran son damla oldu. 4 gün süren savaşta 2.800 kişi öldü. Amerikan Devletleri Örgütü'nün müdahalesi sonucu savaş sona erdi.

3- Mısır'da Altın Enflasyonu

Tarihin gördüğü en zengin insan kabul edilen Mali İmparatoru Mansa Musa 1324'te hacca giderken fakir halka dağıttığı altınlar Mısır'da altın fazlalığına yani altın enflasyonuna sebep oldu. Altının değeri büyük ölçüde düştü ve ekonomik bir kriz yaşandı.

4- Tanklara Süvari Hücumu

Alman General Guderian ve savaş muhabiri Shrear'ın anlattıklarına göre 2. Dünya Savaşı'nda Almanların Polonya işgali sırasında bir Alman Panzer Tümeninde denk gelen Leh Pomeransk Süvari Tümeni, Alman tanklarına karşı hücumla geçse de bu intihar saldırısının hiçbir getirisi olmadı.

5- Köpek Yüzünden Savaş

1925 yılında Yunanistan-Bulgaristan sınırında Yunan askerlerin beslediği bir köpek Bulgar sınırına kaçtı. Onun peşinden koşan Yunan askere açılan ateş sonucu çıkan çatışmada Yunan asker öldürüldü. Olayın devamında gerçekleşen olaylarda bir Yunan subayın ölmesi üzerine Yunan askerler Petriç denen bölgeye saldırdı ve ele geçirdi. Bulgaristan konuyu Milletler Cemiyetine taşıdı. Milletler Cemiyeti ise Yunanistan'ın özür dilemesi, bölgeden çekilmesi ve 45.000 Frank tazminat ödemesini hükmetti.

6-Pekmez Seli

1919'da ABD'nin Boston şehrinde oldukça ilginç bir olay yaşandı. Normal bir günde şehrin merkezine yakın bir bölgedeki pekmez üretim tesisinde işçiler pekmezi ısıtırken pekmezin normalden fazla genişmesi sonucu pekmez akmaya başladı. 4,5 metreye ulaşan dalgalar sonucu 21 kişi hayatını kaybederken şehrin temizlenmesi haftalar sürdü.

7-Kolombiya ve Kristof Kolomb

1819'da kurulan Büyük Kolombiya Cumhuriyeti, Latin Amerika'nın önemli bir bölümünü kaplıyordu. Zamanla bu ülke dağılsa ve farklı ülkeler kurulsa da Kolombiya bu adı kullanmaya devam etti. Ancak işin ilginç Kolombiya adı Kolomb'a atfedilmiş olsa da Kristof Kolomb hayatı boyunca Kolombiya topraklarına bir kez bile adım atmamıştı.

8-Paris'te Yeraltı Mezarlığı

18. yüzyılda artan refah ile birlikte Paris'te inanılmaz bir nüfus artışı başlamıştı. Ancak artan nüfusla başlayan yer sıkıntısı ve ölen insanların gömüleceği bir yer olmaması üzerine Fransız Hükümeti Paris'in altındaki eski maden tünellerinin mezarlık olarak kullanılmasına karar verdi. Bugün bu mezarlarda 6 milyondan fazla kişinin iskeleti olduğu tahmin ediliyor. Ayrıca tünellerin 2 km'lik bölümünde turlar düzenleniyor. Daha ileriye gitmekse yasak.

Yazan: Eren Berat DUMLU

KÖPEKLER KORKTUĞUMUZU NASIL ANLAR?

Eminim ki hepimiz hayatında en az bir kere olsa da duymuştur "Köpekten korkma, korkarsan daha çok sana gelir." sözünü. Özellikle küçükken doğrulundan emin olmasak da büyüklerimizin söylediği bu sözü ciddiye almışızdır. Peki ya gerçekten doğru mu bu söz yoksa sadece birinin uzun yıllardır söylenen uydurması mı, eğer doğruysa köpekler onlardan korktuğumuzu nasıl anlarlar?

Aslında çok basit bir açıklaması var. Köpekler çok iyi bir vücut okuyucusudur ayrıca en zeki hayvanlardan biri olduklarını söylemekte mümkündür. İnsanların davranışlarını da anlayabilen köpekler sadece davranışları değil aynı zamanda insanların korku duygusunu da algılayabilirler. Köpekler korkunun yanı sıra hüzün, mutluluk gibi duyguları da hissedip insanlara ona göre davranabiliyorlar. Duygular dışında aynı zamanda gök gürültülerini, fırtınaları ve depremler gibi bazı doğa olaylarını önceden hissedebiliyorlar. Bazı hastalık anlarında da köpekler bunları hissedebilir ve sizi korumaya uarmaya çalışabilir. Örneğin doğum sancısı çeken birini hissedebilirler, epilepsi ya da sara krizi geçirmekte olan birini algılayabilirler.

İnsanlar korktuklarında ter bezleri daha hızlı çalışmaya başlar bu nedenle vücut kokusu üretilir, adrenalin hormonunun ve daha fazla dışarıya verdiğiniz karbondioksit kokusu açığa çıkar. Bu kokuları rahatça alan köpekler onlardan korktuğumuzu anlar ve ona göre davranış sergilerler. Yani korkunun kokusu ortaya çıkar ve köpekler bu kokuyu alırlar. Bu, köpeklerin korktuğumuzu hissettiğini kanıtlar. Ama neden onlardan korktuğumuzda bize yaklaştıklarını açıklamaz. Bize yaklaşmalarının farklı sebepleri olabilir.

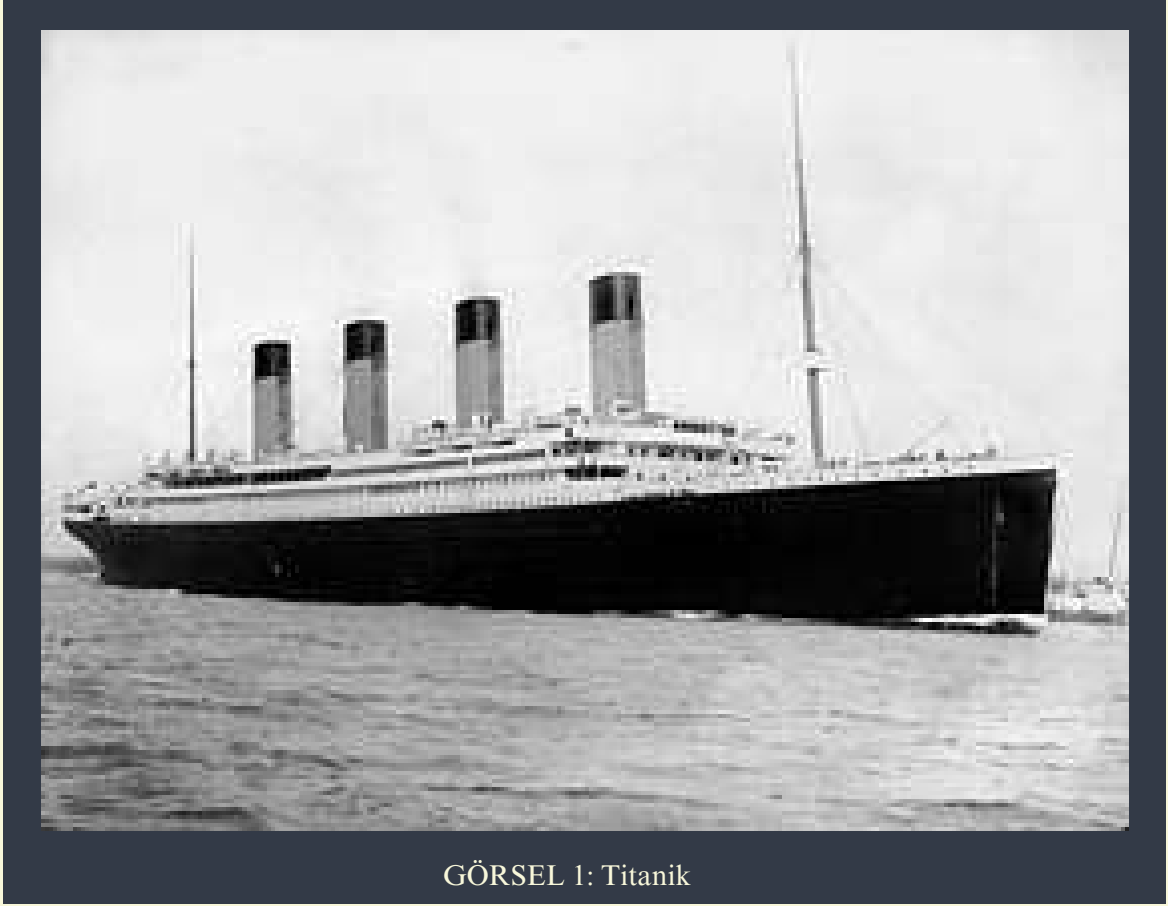
Eğer köpek uysal huylu ise bize güven vermek ve ondan zarar gelmeyeceğini anlamamız için yanımıza gelip kendini sevdirmek istemesi olabilir. Bazı köpeklerde ise bu kovalama hissi bir oyun olarak gözükerek bizi rahatlatacağını düşünebilirler. Ama bazen de korkan kişinin kendi vücut dili dahil olmak üzere köpeğin de vücut dilinden bihaber olmasından kaynaklı olabilir. Korkan kişi genellikle köpekle birebir göz kontağı kurar ki bu köpekler için bir meydan okuma olarak algılanır, bu da köpeğimizi savunma pozisyonuna sokar. Ve korkan kişiye saldırmasıyla sonuçlanabilir.

Köpeklerden korkan kişi için köpek gördüğünde yapması en doğru olan hareket ilk olarak kesinlikle koşmaması olacaktır çünkü köpek bunu bir oyun sanıp peşinden gelebilir. Korkan kişi bu durumda daha hızlı koşmaya ve bağırmağa başlayacaktır. E gerisi de tahmin edeceğimiz gibi sarpa saracaktır. İkinci olarak köpeğin gözlerine bakılmamasıdır köpekler bu durumda sizi kendisine meydan okuyor olarak algılar ve siz artık onu için bir tehdit durumuna düşersiniz. Tabii bir diğer yöntem ve bence en iyisi ise; köpeklere olan korkusunu yenip bu sevimli dostlarımızın aslında birer tüy yumağından ibaret olduğunu fark etmek.

Yazan: Duru TONYALI

BÜYÜK BİR FACIANIN ADI: TİTANİK

GÖRSEL 1: Titanik

Yapımında zamanının en iyi teknolojileri kullanıldı, eğitimli bir mürettebatı vardı, yapımı tamamlandığında dünyanın en büyük buharlı yolcu gemisiydi ve “Batmaz Gemi” olarak lanse edilmişti. Buna rağmen ilk seferinden beş gün sonra dev bir buzdağına çarptı ve içindeki birçok yolcu ve mürettebatla birlikte soğuk okyanusun derinliklerine doğru batmaya başladı. Döneminin en iyi teknolojileri ile yapılan ancak ilk seferinde batan ve verilere göre 1514 kişinin hayatını kaybettiği, hakkında yıllarca konuşulan, filmi ve dizisi yapılan işte o faciannın adı Titanik.

Titanik, olympic sınıfı bir transatlantik* yolcu gemisiydi. Yapımı 26 ay süren ve inşasında 11.300 kişi çalıştırılan bu gemi, 3,547 yolcu ve mürettebatı taşıyabiliyordu. Gemi 269 m uzunlukta, 28,2 m genişlikte ve 52,310 ton ağırlığına sahipti. Geminin yapımına 31 Mart 1909’da başlandı ve 2 Nisan 1912’de bitirildi.

10 Nisan 1912’de Titanik, İngiltere’nin Southampton Limanı’ndan New York’a doğru hareket edecekti. Titanik bulunduğu iskeleden ayrılır ayrılmaz gideceği güney yolu üzerinde geniş ve büyük buzdağları olduğuna dair bir uyarı aldı. Buzdağı uyarıları ise gün boyunca devam etti ancak yılın bu zamanları sıklıkla buzdağı görüldüğünden uyarılar gemi kaptanı tarafından pek ciddiye alınmadı. Beş gün sonra, akşam saat 21.30’da Mesaba gemisi Titanik’in takip ettiği yolda geniş ve büyük buzdağları olduğunu bildirdi ancak uyarılar telsiz odasına ulaşmasına rağmen köprüye** ulaşmadı.

* Transatlantik: Atlas Okyanusu’nu aşarak Avrupa ve Amerika arasında sefer yapan deniz araçlarının genel adı.

**Köprü: Geminin sevk ve idaresinin yapıldığı bölüm.

Normal şartlarda Titanik'in batmasına sebep olan buzdağının görülme ihtimali çok düşüktü fakat belirtilenlere göre o gece karanlıktan dolayı etraf dürbünle bile görüleliyordu. Böylece Titanik yavaş yavaş buzdağının karanlık kısmına doğru ilerliyordu. Mürettebatta olan ve sağ kalan İngiliz denizcinin daha sonra açılan soruşturmada dediği şey ise şuydu: "Her şey bize karşıydı."

14 Nisan 1912'de gemideki saate göre 23.39'da geminin gözcüsü Frederic Fleet geminin ön tarafında tam olarak seçilemeyen bir buzdağı fark etmişti. Geminin çanını üç kez çaldı ve köprüye telefon etti. Fleet buzdağını gördükten sonra geminin ölümcül çarpışması 37 saniyede gerçekleşti.

Titanik'in ilk acil yardım çağrısını saat 00.30'da 79 deniz mili*** uzaklıktaki Mount Temple adlı gemi aldı. Saat 04.10'da Titanik'in verdiği koordinata ulaşan Mount Temple'in kaptanı etrafta herhangi bir gemi veya benzeri hiçbir şey bulamadı. Sonradan anlaşıldı ki Titanik'in vermiş olduğu konum geminin gerçek konumundan 12 km uzaklıktaydı. Eğer Titanik doğru koordinatları vermiş olsaydı Mount Temple, Titanik'i kurtarmaya gelen RMS Carpathia'dan çok daha önce Titanik'e ulaşabilir ve daha birçok kişi kurtulabilirdi.

Titanik'in 31 km yakınlarında olan ancak kurtarmaya gelemeyen SS Californian ve kaptanı Stanley Lord ise soruşturmalar sonucunda yeterli yardım yapmadığı için hatalı bulunmuştur. Bunun nedeni ise Titanik'le yapılan telsiz iletişimindeki hatalardır.

GÖRSEL 2: Titanic'in Batışı Radio açıklamalarına istinaden Henry Reuter Dahl tarafından çizilmiştir

GÖRSEL 3: Kurtulanların bulunduğu bir filika

GÖRSEL 4: New York Herald'in Titanic felaketi ile ilgili ön sayfası

*** Deniz mili: Denizde alınan yol. 1 Deniz mili = 1,85200 km

Titanik'te toplam 2,224 kişiden yalnızca 710'u kurtuldu ve kalan 1,514 kişi öldü. Ölümün çoğu hipotermi yüzünden gerçekleşti. Bunun yanı sıra en ilginç olay da bileti olduğu halde geç kalmasından dolayı gemiye binemeyen tek kişinin Besim Ömer Akalın adlı Türk bir doktor olmasıydı.

Titanik'in batışı sırasında etkileyici ve ünlü hikayelerden birisi de Titanik orkestrasına aittir. Sekiz üyeli bu orkestra, yolcuları sakinleştirmek ve soğukkanlı tutabilmek için ilk olarak geminin birinci sınıf bölümünde, sonrasında ise güvertede müzik çalmaya devam ettiler. Orkestranın tüm üyeleri gemi battıktan sonra hayatlarını kaybetmişlerdir. Ayrıca Titanik orkestrasına 1997 yapımı Titanik filminde de yer verilmiştir.

GÖRSEL 5: Titanic Orkestrasının Üyeleri.

Titanik enkazı deniz bilimci Robert Ballard tarafından 1985 yılında, kazadan 73 sene sonra keşfedildi. Titanik enkazı 3.657 metre derinlikteydi. Bu derinlikteki basınç bir denizaltıya ezebilecek güçte olduğundan özel olarak üretilmiş deniz araçları gerekiyordu ve bu özel üretilmiş deniz araçlarının Titanik'e ulaşması 2,5 saat sürmüştü. Sonrasında çıkarılan enkaz kalıntılarında geminin bir tür bakteri yüzünden gitgide eridiği ortaya çıktı ve enkazın 15-20 yıl içinde tamamen yok olabileceği öne sürüldü. Bu araştırmalarda gemi enkazı incelenirken Frederic Fleet'in buzdağı uyarısını yaptığı çan da bulunmuştur.

Titanik Enkazına Yapılan Turizm Gezisi

18 Haziran 2023 tarihinde, OceanGate tarafından işletilen bir denizaltı olan Titan, Kuzey Atlantik Okyanusu'ndaki uluslararası sulara kayboldu. Titan, Titanik enkazını gözlemlemek amacıyla düzenlenen bir turist gezisine katılan beş kişiyi (bir denizaltı pilotu, dört yolcu) taşıyordu. Denizaltı planlanan zamanda yüze çıkmadı. Bunun üzerine yetkililere haber verildi. Denizaltının 4 günlük oksijen kapasitesinin olduğu söylendi ve kaybolmasından dört gün sonra enkaz parçalanmış halde bulundu. Olaydaki beş kişi de hayatını kaybetti.

GÖRSEL 6: Titanic Enkazı

GÖRSEL 7: Titanic Enkazı'na giden denizaltı

Yazan: Zeynep BÜTÜN

RÜYALAR

Rüya Nedir?

Rüya ya da düş, uykunun genel ve karakteristik özelliklerinden biri olup, uykunun hızlı göz hareketi (REM) adlı evreleriyle yakından ilişkili bulunan, görsel ve işitsel algı ve duygulardır. Rüyaların biyolojik içeriği, işleyişi ve maksatları tümüyle anlaşılmış değildir. Çeşitli inanışlara ve tahminlere de neden olan rüyalar, her zaman için ilginç ve yoruma açık bir konu oluşturmuşlardır. Rüyaların işleyişinin açıklanması bilimsel topluluğun genel kabulüne göre varsayımlardan öteye pek gidememiş olup, rüyalar hâlen gizemini korumakta olan bir inceleme alanını oluşturmaktadır. Rüyaların bilimsel incelenmesi oneiroloji adını alır.

Sigmund Freud ve Carl Jung gibi bilim insanları rüyalar konusunda ilk teori atan isimlerdendir. Freud'a göre rüyalarımız, uyanırken aklımızda bulunan düşüncelerin bir yansımasıdır. Carl Jung ise rüyalarımızın, uyanırken sahip olduğumuz düşüncelerle aynı olduğuna inanır. Günümüzde ise rüyaların daha farklı fonksiyonlarının olduğuna dair çeşitli görüşler bulunmaktadır. Bilim insanları rüyaların sebeplerini nörolojik açıdan inceleme altına almışlardır. Bu incelemeye göre Allan Hobson ve Robert McCarley, rüyalarımıza sebep olan şeyin, beynimizde var olan rastgele elektriklenme olduğu sonucuna varmışlardır. Bu elektriklenme sebebiyle beynimizde birbiri ardına görüntüler ortaya çıkar.

REM Nedir? REM'in Keşfi

REM, hızlı göz hareketidir. "Uykunun rüya görülen evresi" şeklinde basitçe ifade edilebilir. Aslında bu basit ifadenin doğru olup olmadığı da hala tartışma konusudur. Zira bazı bilim insanlarına göre uykunun her evresinde rüya görülür, fakat sadece REM uykusu esnasında görülen rüyalar anımsanabilir. Yani ertesi gün yakınlarınıza anlattığımız ya da internet üzerinden tabirini araştırdığımız rüyaların tamamı REM uykusu esnasında görülen rüyalardır. Diğer uyku evrelerinde görülen rüyaların hatırlanamıyor olması, sadece REM uykusu esnasında rüya görüldüğü görüşünü desteklemektedir. Göz uçlarında bulunan nöronlar uyku geldiğinde sinyaller gönderir ve gözkapaklarının ağırlaşmasını denetlerler. 1953'te Eugene Aserinsky, gözkapakları kapalı olduğu halde uykudaki kişilerin gözkapakları altındaki gözyuvarlarının hızla oynadığını fark etmişti.

Bunlar uyku sırasında gözlemlenen olağan göz hareketlerine birçok bakımdan benzemeyen (alışılmış dalga hareketi çizmeyen ve yavaş olmayan) hareketlerdi. Böylece REM uykusunu, yani uykudaki REM evresini keşfeden Aserinsky bir elektrookülogram sayesinde kaydedilebilen ve rüya evrelerine denk düşen, uykudaki "hızlı göz hareketleri" (REM) varsayımını ortaya attı. Daha sonra gözyuvarların oynadığı bu dönemlerdeki beyin dalgalarını saptamak üzere bir tür poligraf (yalan makinesi) aygıtı kullandı. Deneylerinden birinde deneğin REM döneminde olmadığı halde ağlayıp inlediğini fark etti ki, bu belirtiler deneğin rüya gördüğünü doğrulamaktaydı. Aserinsky ve asistanı ses getiren bilimsel çalışmalarını 1953'te Science'ta yayımladılar.

RÜYA ÇEŞİTLERİ

·Alelade Rüyalalar

Psikolojik kaynaklı rüyalar: Psikanalizde benimsendiği gibi, bilinçaltından kaynaklanan rüyalar. Bunlar, genellikle heyecanlar, sıkıntılar, korkular, bastırılmış duygular vs.'den kaynaklanan rüyalar. Ruhu ya da zihni fazlasıyla meşgul eden bir sorun, uyumadan önce konuşulan bir konu ya da görülen bir film de bu tür rüyaların görülmesine neden olabilir.

·Prekognitif Rüyalalar

Bunlar bir mesaj taşımaktan ziyade, gelecekte olacak olayların önceden görülmesiyle ilgili rüyalar.

·Telepatik Rüyalalar

Bunlar uyuyan kimsenin uyanık bir insanın düşünce ve imajlarını ya da bir başka uyuyan kimsenin rüyasını telepatik yolla almasıyla oluşan rüyalar.

·Fizikokimyasal Kaynaklı Rüyalalar

Fiziksel kaynaklı rüyalar: Bunlar fiziksel ortamdan gelen, bedensel ağrı ve rahatsızlıklardan ve ses, ışık, koku gibi beş duyuyu ilgilendiren uyanılardan kaynaklanan rüyalar. Bir rüya deneyinde, uyuyan kimsenin burnu ve dudakları bir tüy parçasıyla rahatsız edilmiş ve akabinde, uyuyan kimse, yüzüne işkence edilerek derisinin yüzüldüğüne ilişkin bir rüya görmüştür.

·Uyarıcı Rüyalalar

Bunlar kişiye önemli sonuçlar doğuracak hatalı bir davranışta bulunmasını, yanlış bir yola sapmasını vs.'yi önlemek üzere gösterilen rüyalar.

·Haberci Rüyalalar

Bir mesaj taşıyan, amaçlı, düzenlenmiş rüyalar, ruhta derin izler bıraktıklarından kolay kolay unutulmazlar.

·Lüsid Rüya

Kısaca "bilinçli rüya" olarak ifade edilebilecek lüsid rüya kişinin rüya gördüğü sırada, rüya gördüğünün farkında olması haline ve rüya gördüğünün bilincinde olduğu bu tür rüyalara verilen addır.

Yazan: Ceren ERDOĞAN

MINİMALİZM

Minimalizm denildiğinde insanların aklına genelde mimari ya da tasarımsal unsurlar geliyor. Tabii ki minimalizm bu kadar basit bir şey değil. Minimalizm bir sanat akımından çok daha fazlası. Fransızca bir sözcük olan “minimum” kelimesinin türetilmesiyle ortaya çıkmıştır. Türkçede sadeleşmek olarak karşılık bulur. Minimalizm halen gelişmekte olan bir kavram. Belirli kuralları olmasına rağmen ve çok keskin sınırları yok. Yani herkesin kendine göre şekillendirebileceği, istediği zaman istediği kadar uygulayabileceği ve yavaş yavaş yumuşak bir geçiş yapabileceği bir yaşam tarzı. Bir yaşam felsefesi olarak insanın kişisel gelişimine, ruhuna, fiziki yaşam koşullarına kattığı dinginlik ve değer açısından önemli ve benimsenebilir bir kavram.

Minimalist ise bu akımı hayatına fiziki yaşam alanından giyim kuşamına, sosyal yaşantısından iç dünyasına kadar yansıtan ve hayatı minimalist bir düzen içerisinde yaşayan kişiye denir. Ayrıca minimalist kelimesi sadece kişileri ifade etmek için de kullanılmaz. Minimalist yaşam, minimalist evler, minimalist dekorasyon, minimalist ürünler gibi minimalizm akımına göre şekillenen her şeyin başında niteleyici bir sıfat olarak da kullanılır. Yani çok geniş kapsamlı. İnsan ilişkileri, giyim kuşam, beslenme, dijital dünya...

Aslında özü hiçbir şeyin kölesi haline gelmeyecek vaktinizi gereksizliklerden gereklilere yönelterek asıl önemli şeylere odaklanarak sadeleşip keyifli, motive, huzurlu bir yaşam için yer açmak.

Söylediğim gibi bence “Ben minimalist birisiyim.” diye yola çıkıp körü körüne sorgulamadan, kendi süzgecinizden geçirmeden uygulamaya çalışmaya gerek yok. Minimalist birisi olup abartmadan minimalizm sınırlarını zorlayabiliriz. Herkesin hayatı, değerleri farklı olduğu için minimalizmi anlama şeklimiz hayattan beklentimize veya yaşadığımız ortama görmede değişecektir. Kırsalda yaşayan bir insan da kutu gibi apartmanında yaşayan insan da mutlu olmak istiyor ama minimalizmi aynı şekilde anlamlandırmalarını bekleyemezsiniz.

Heyecan verici olsa bile yaşadığımız dönem itibariyle minimalizm bir anda benimsenmesi kolay olmayan bir yaşam biçimi. Önemli olan şey kendinize bir çizgi çekmek. Farkında değiliz ama bizim sahip olduğumuz şeyler bir süre sonra bize sahip olmaya başlıyor. Minimalist yaşayabilmek için öncelikle nesnelere esiri olmaktan kurtulmamız gerekiyor. Nesnelere sahip olmak hayatın bir gerekliliği olmaktan çıkmalı. Materyaller bize mutluluk veren şeylerin yerine geçmemeli. Materyallere aşırı şekilde bağlılık onun kaybı sonucunda ciddi üzüntülere yol açabiliyor. İşte sizin kurtulmanız gereken zihinsel durum tam olarak bu. Oysaki tüm bu zihin yapısını terk edip, en önemli olan şeyin maddeler değil, bizler olduğunun farkına varırsak, o zaman maddelerin gelip geçici olduğunu, kayıplarının telafi edilebilir olduğunu anlarız ve maddelerin bizi üzmesine izin vermeyiz. Materyalleri, hayatımızın merkezi olmaktan çıkarıp kendimizi merkeze koymalıyız. Sahip olduğumuz her şeyi saklamak zorunda değiliz. Tabii ki bizim için hatıra niteliğinde olan nesnelere kastetmiyorum. Ancak bunlar dışında kalan ve işlevini yitirmiş, kullanmadığımız nesnelere başkaları ile paylaşmıyor, bir ilerine hibe etmiyor hatta satmıyorsak, açık bir şekilde o nesnelere kontrolü altındayız demektir. Bunun size getirdiği ise mutluluk sahte ve kısa ömürlü.

Az çok minimalizmin nasıl bir şey olduğunu, amacını anladığımızı düşünüyorum. Peki nasıl başlayabiliriz? Elbette aniden olacak bir şey değil. Bu kadar basit değil. Öncelikle kendimize dur demeyi bilmeli; kontrolsüz, anlık alışverişlerimize son vermeliyiz. Bir şeyi satın almadan önce gerçekten gerekli olup olmadığını gözden geçirmeliyiz. Daha sonra sahip olduğumuz şeyleri kategorilere ayırabiliriz. İlk sırada diş fırçası, tabak çanak, gibi gerçekten ihtiyacımız olan materyaller. İkinci sırada kitaplar, plaklar gibi ilgi alanlarımızla alakalı bize mutluluk veren materyaller. Son olarak o kadar ihtiyacımız olmayan ve bizi kendisine bağımlı eden materyaller. Bu sıralamaya göre sahip olduğumuz şeyleri sadeleştirmeye başlayabiliriz.

Altmış beş yaşındaki bir adamın minimalizm ile tanıştıktan sonra sözleri: “Bir his içimi kapladı. Çok kuvvetliydi. Büyük bir bolluk hissi gibiydi. Her şeyin yolunda olduğu bir bolluk hissi. İhtiyacın olan her şey var, her şey yolunda. Ve dört beş... Bunu düşünürken duyulanıyorum. Dört beş yaşından beri hiç böyle hissetmemiştim, işte... İstedğim, aradığım ve ihtiyaç duyduğum her şeyin zaten elimde olduğundan emin olmuşum.”

İSTANBUL'DA GEZİLECEK YERLER

Tarihte birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan İstanbul tarihi ve mimari açıdan bir hazinedir. Gezilecek yerleri tek seferde bitirilemeyecek kadar çoktur bu yüzden İstanbul'u anlamak istiyorsanız en az 1 ayınızı bu şehre harcamalısınız. Bu yazımızda İstanbul'a gelen herkesin rotasının başında yer alması gereken yerleri gezeceğiz.

1- Fatih

İstanbul'un en eski ve mimarisinin korunduğu ilçeler arasında yerini alan Fatih, gezilmesi gereken çok fazla yere sahiptir. İlk durağımız: İstanbul'un surları. İstanbul'un en eski yapılarından biri olan surlar, UNESCO Dünya Kültür Mirası listesinde yer almış. İstanbul'u anlamak için gezilmesi gereken yerlerin başında gelir. İkinci durağımız ise İstanbul'a gelen yabancı turistlerin göz bebeği olan Ayasofya. Hem Hristiyanlar hem de Müslümanlar için büyük önem taşıyan yapı, mimari açıdan da 6. yüzyılın başta gelenlerindedir. Ayasofya'ya gelmişken buraya yürüme mesafesinde bulunan Topkapı Sarayı'nı görmeden gitmek olmaz. Osmanlı zamanında devlet yönetimi için kullanılan saray, içindeki eserlerle değerine değer katıyor. Topkapı'yı gezmek için en az 1 saatinizi harcamanız gerekiyor.

Sonra İstanbul'un silüetine ayrı bir heybet katan Sultan Ahmet Camii'ne doğru yol alıyoruz. Külliyesiyle birlikte İstanbul'daki en gözde ibadethaneler arasında yer alan camiyi gezdikten sonra çevredeki tarihi meydanlarda dinlenebilirsiniz. Ardından efsaneleriyle ünlü olan Yere Batan Sarnıcı'na gidiyoruz. İstanbul'un gizemli ve mistik mekanlarından biri olan sarnıçta, Medusa Başlı heykeli en çok ilgi çeken kısımdır. 6. yüzyıldan beri ayakta kalmayı başarmış bu tarihi yeri gördükten sonra Gülhane Parkı'nda soluklanabilir, ardından Kapalı Çarşı'ya gidip alışveriş yapabilirsiniz. Her daim kalabalık olan, pasajlarla dolu çarşı Avrupa yakasının en merkezi yerindedir. Eğer isterseniz Mısır Çarşısı'na uğrayıp sevdiğiniz için hediyelik eşyalar da bakabilirsiniz.

2- Beyoğlu

Sonraki ilçemiz İstanbul'un 7/24 kalabalık ve canlı ilçelerinden biri olan Beyoğlu. Yıllardır İstanbul'un en kalabalık noktalarından biri olan İstiklal Caddesi gecesiyile ve gündüzyüyle apayrı bir yerdir. Buradan alışveriş yapabilir, yol üzerindeki yapıları gezebilirsiniz. İstiklal Caddesi'ne gelmişken Fransız Sokağı'nı da gezmenizi öneririz. Daha çok gençlere hitap eden bu sokakta kafelerde oturabilir, dükkanları gezebilirsiniz. Daha sonra şehrin simgelerinden biri olan Galata Kulesi'ne doğru yol alıyoruz. Efsaneye göre buraya ilk defa gelen çiftler evlenir ve çok mutlu olurlarmış. Buna benzer birçok hikayeye sahip olan Galata Kulesi'ne çıkmak için saatlerce sırada beklemeniz gerekebilir. İstanbul Modern Sanat Müzesi, Türkiye'nin ilk modern müzesidir. Çağdaş sanatlarla ilgilenenler burayı haritalarında işaretlemeli. Miniatürk, Türkiye'deki tarihi yapıların maketlerini göreceğiniz eğlenceli bir durak olacaktır. Özellikle çocuklu aileler burayı gezerken çok keyif alacak. Eğlence mekanlarıyla ünlü olan Beyoğlu'nu gezdikten sonra Karaköy'e inip oradan da Beşiktaş'a geçebilirsiniz.

3- Beşiktaş

Beşiktaş, İstanbul'un en ünlü saraylarına ev sahipliği yapmaktadır. Mihrişah Sultan için yaptırılan ve zamanla yapılan eklemelerle son halini alan Yıldız Sarayı eşsiz bir boğaz manzarasına sahiptir. Dolmabahçe Sarayı, Abdülmecit tarafından yaptırılmış daha sonra da MustafaKemal Atatürk tarafından cumhurbaşkanlığı konutu olmuştur. Günümüzde müze saray olarak kullanılan Dolmabahçe, Beşiktaş sahil şeridindeki en görkemli yapı olmaya adaydır. Çırağan Sarayı; günümüzde restoran, otel ve toplantılar için kullanılır. Hem mimarisi hem de manzarasıyla İstanbul'daki en güzel yerlerden biridir. Maçka Parkı ve Yıldız Parkı, Beşiktaş'ın ciğeri olarak bilinir. Bu parklarda kahvaltı yapabilir ya da bir banka oturup soluklanabilirsiniz. Buraya gelecekseniz sevdiğiniz bir kitabı yanınıza almanızı öneririz. Beşiktaş, Türkiye'nin en büyük denizcilik müzesine sahip. Burası enteresan eserleriyle denizcilik eğitimi gören öğrencilerin uğrak mekanıdır.

4- Üsküdar

Anadolu yakasına geçiyoruz artık. Üsküdar denilince akla ilk gelen yerlerden birisi Kız Kulesi'dir. Birçok hikayeye sahip olan kuleye gelip deniz havası alabilir, restorandaki lezzetleri deneyimleyebilirsiniz. İstanbul'u boğazın ortasından gördük bir de kuş bakışı görelim dersanız sizi Çamlıca Tepesi'ne doğru alalım. Hem burada Çamlıca Camii'ni görebilirsiniz. Üsküdar'ın sahip olduğu önemli yerlerden biri olan Beylerbeyi Sarayı, eşsiz mimarisi ve konumu nedeniyle gören herkesi büyülüyor. Biraz eğlenmek ve gülmek isterseniz, Hababam Sınıfı Müzesi'ne gidebilirsiniz. Günümüzde hem öğretmen evi hem de müze olarak kullanılan mekan, eskiden Hababam Sınıfı'nın çekildiği binaydı. En son ise rengarenk evleriyle ve cıvıl cıvıl sokaklarıyla Üsküdar'a ayrı bir hava katan Kuzguncuk'u gezebilir, burada birçok fotoğraf çekilebilirsiniz.

İstanbul'da gezilecek yerler elbette bunlarla sınırlı değil ama biz burada turumuzu sonlandırıyoruz. İstanbul'da yaşayanlar, genel olarak yoğun insan nüfusundan ve bunun getirisi olan sorunlardan şikayetçi. Ama buraya geldiğinizde şehrin keyfini çıkarmak istiyorsanız İstanbul kuralını unutmayın: İstanbul'da yaşamak değil, İstanbul'u yaşamak gerekir.

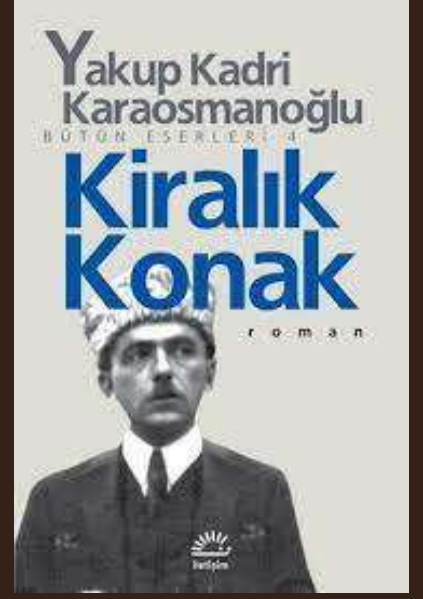
Yazan: Nehir KISACIK

KİTAPLIK-101

KİRALIK KONAK- Yakup Kadri Karaosmanoğlu

Yakup Kadri'nin ilk romanı olan Kiralık Konak, toplumumuzda Batılılaşma ile birlikte kuşaklar arasında meydana gelen düşünce, duygu, dünya görüşü ayrılıklarını anlatır şeklinde özetleyebilirsek de romanda -romancının deyişiyle- "riyakar, yarı uşak ve adi" bir kuşağın temsilcisi olan kişilerin öyküsünü anlatır. Romanında ele aldığı konuyu bir konağın dağılışı etrafında veren yazar dönemin içinde hissetmekten, o sokakların seslerini, sessizliklerini duymaktan kaçınmayacağınız dili ile okurken o dönemlere minik bir ziyaret yapma şansı tanıyor.

"Fakat, Seniha sadece güzel ve süslüydü."

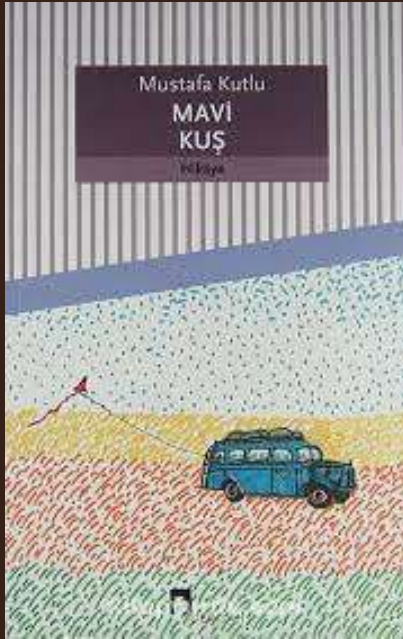

MAVİ KUŞ– Mustafa Kutlu

Küçük bir kasabadan yola çıkan bir otobüse kaç hayat sığabilir? Hikayeleriyle tanınan yazardan sade, akıcı bir şekilde kaleme alınmış hayat gibi bir hikaye. Akışının aksine bir finalle sonuçlanan öykü olumlu ve olumsuz duyguların karışımının bir eseri. Yazarının da dediği gibi "Şimdi gülsün mü ağlasın mı? Hem gülsün hem ağlasın. Hayat budur işte."

Mavi Kuş, Şirinyurt adındaki bir kasabadan bir trene yetişmek için yola çıkan insanların yaptığı yolculuğu anlatıyor. Yolculuk sırasında yolcuların hikayelerini dinliyoruz yazarın samimi dilinden.

"Zaman...Saat...Buralarda saat zamanı bölemez hanfendi. Yekpare bir zaman var bu iklimde."

50 SORUDA YAPAY ZEKA- Cem Say

Boğaziçi Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi Cem Say, bu kitapta yapay zekâ kavramını her yönüyle ve herkesin ilgisini çekebilecek biçimde anlatıyor. Yapay zekâ sistemlerinin dayandığı matematiksel altyapıyı, gelişim serüvenini, insan beyni dediğimiz doğan bilgisayarın çalışması hakkında verdiği ipuçlarını, güncel uygulamalarının nasıl çalıştığını ve nerelerde tıkandığını, yarattığı felsefi tartışmaları, bilinç ve özgür iradeyle ilgisini ve insanlığa olumlu/olumsuz etkilerini keyifli bir dille işliyor. Yazarın yüzyıllar öncesinden başlayıp son teknolojik gelişmelere varan bir çerçeve kurarken yanıtını aradığı kimi sorular şöyle:

İnsanların yapıp makinelerin yapamayacağı şeyler var mı? Düşünen bir makine yapılabilir mi? Sadece sıfır ve 1 her şeye yeter mi? Gödel neden öldü? Turing kimdir? Doğanın, yaşamın, insanların programlama dili nedir? Hesaplama karmaşıklığı nedir? AlphaGo dünya go şampiyonunu nasıl yendi? Turing testi nedir? Bilgisayar insan dillerini nasıl anlar? Derin öğrenme nedir? Robotlar buluş, sanat, avukatlık, askerlik, doktorluk vs. yapabilir mi? Âşık olabilir mi? Bilgisayarlar bizi bizden iyi tanıyabilir mi? Yapay zekâ dünyayı ele geçirip hepimizi yok edecek mi?

“Kimi insanlar yapay zekânın bir gün ayaklanıp insanları ezeceğinden kaygılanıyor. ... insanın insanı ezmesi için eşi görülmemiş bir araç olarak kullanılma riski daha gerçekçi.”

GURUR VE ÖNYARGI – Jane Austen

Sizce herkes görüldüğü gibi midir? Tanıdıktan sonra ona dair düşüncelerinizin değiştiği kaç insan var? Önyargılarınız yüzünden tanışmadığınız kaç insan var? Austen'in en bilinen eseri Gurur ve Ön Yargı'dır(Pride&Prejudice) . Pride&Prejudice, çoğu yayın evi tarafından aşk kelimesinin ilgi çekiciliği ve yayın evlerinin satışlarının olumlu olarak artış göstermesi sebebiyle Aşk ve Gurur olarak çevrilmiştir. Oysa kitabın adı Gurur ve Ön Yargı'dır. Çoğu yazar ve eleştirmen tarafından yayınevlerinin kitabın isminin Aşk ve Gurur olarak çevirmesinin kitabın içeriği ile uyumlu olmadığı düşünülmektedir. Ayrıca kitabın adındakiler de dahil pek çok duygunun üzerinde durulmuş olmasına rağmen okurken sizi sıkmayacak güçlü bir dille yazılmış. Bunun yanı sıra bütün romanları sinemaya uyarlanan yazarın bu eseri de aynı isimle beyaz perdeye uyarlanmıştır.

“Akşamı bu şekilde geçirmek ne tatlı! Doğrusu okumak gibi tatlı bir şey yok! Başka her şey insanı kitaptan daha çabuk yoruyor!... Kendi evim olduğu zaman müthiş bir kütüphanem olmazsa mutsuz olurum.”

DUYARLI: GÜRÜLTÜLÜ, HIZLI VE SÜREKLİ ÜSTÜMÜZE GELEN DÜNYADA AŞIRI HASSAS OLMANIN SAKLI GÜCÜ – Jenn Granneman & Andre Solo

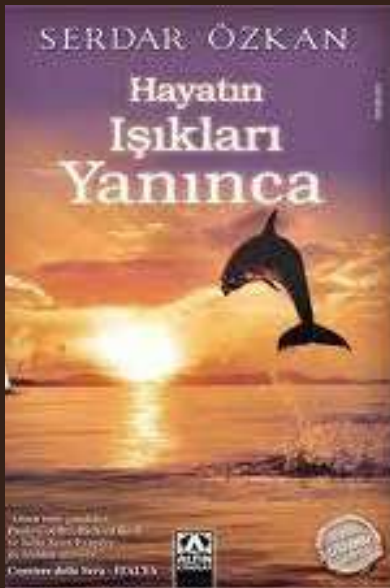
Daha yeni diyebileceğimiz Ağustos 2023'te yayımlanan psikolojik bir kitap. Herkesin duyarlı bir tarafı var, ancak dünyada yaklaşık her üç kişiden biri hem fiziksel hem de duygusal anlamda başkalarından daha duyarlı olma eğilimine sahip. Bu kişiler detaylarla yakından ilgileniyor, çoğunluğun gözden kaçırdığı bağlantıları kuruyorlar. Zeki, cömert ve yaratıcılar.

Duyarlı bireylerin iç dünyalarına odaklanan bu kitap, bugüne kadar yeterince değer verilmeyen bu özelliğin potansiyelini nasıl ortaya çıkaracağımızı ve hayatın her alanına nasıl entegre edeceğinizi anlatıyor; uygulanabilir alıştırmaları, anekdotları ve güncel bilimsel araştırmaları bir araya getirerek derin bir içgörü sunuyor.

“Bilimsel gerçekler, tavsiyeler ve ufuk açıcı bilgilerden oluşan bu kitap, gittikçe daha gürültülü hâle gelen dünyada hassas bireyin gücünü ortaya koyuyor.” –Cal Newport, Dijital Minimalizm ve Pürdikkat’in yazarı

HAYATIN IŞIKLARI YANINCA- Serdar Özkan

Küçüklüğü ve büyüklüğü arasında uzunca bir boşluk olan karakterimizin hikayesini alışık olmadık bir dille anlatmış olan yazar; Kitapta, hayata kırgın bir yetişkin olan 'Büyük Ömer'le küçükken bir yunus ile arkadaşlık kuran 'Küçük Ömer'in hikayesini aynı kitapta karışık bir şekilde anlatıyor. Karşılıksız sevgi, ümit ve hayata dair etkileyici bir yolculuğu anlatmaktadır kitap.

“Dar kafeste uçamayacağını kabullenip sarı kuş gibi mutlu bir kuş olmak mı? Yoksa mavi kuş gibi, mutsuz olma pahasına uçmaya çalışmak mı?

Mutsuzluğu hiç sevmem ben. Üstümde üzgün bir hal olsun hiç istemem. Ama buna rağmen, ben yine de, mavi kuş olmak daha iyidir diyorum. Bir kuş uçmuyorsa, artık kuş değildir o. Hoştur, iyidir, güzeldir, ama kuş değildir. Hem ben sarı kuşun da gerçekten mutlu olduğuna inanmıyorum. Bir kuş kafeste nasıl mutlu olur ki?

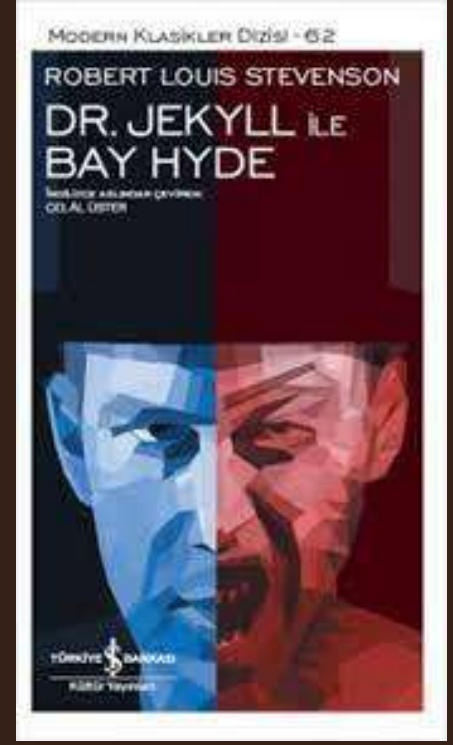
Çünkü kuşlar uçmak için yaratılmışlardır.”

DR. JEKYLL İLE BAY HYDE – Robert Louis Stevenson

Tuhaf bir vaka

Toplumda saygın bir konumda olan Dr. Jekyll ‘in içindeki saf kötülüğe tanıdığı fırsatla gitgide olmaktan korktuğu kişiye yani sahip olduğu ikinci kişiliği olan Bay Hyde olmaya başlayıp ‘Jekyll’ kişiliğinden ve bazen de kendinden uzaklaşmasını konu alan psikolojik ve gerilim romanı.

Ayrıca şu sıralar “Jekyll & Hyde” isimli bir müzikali de bulunan romanın müzikalleştirilmiş halini izlemek bir fikir olabilir. Jekyll karakterinde Hayko Cepkin’in rol aldığı müzikal şu sıralar Ankara’da sahne alıyor.

"Aynadaki o ibretin kudretine baktığımda, tiksintiden çok bir yakınlık duyduğumu söylemeliyim."

BEŞ ŞEHİR – Ahmet Hamdi Tanpınar

Tanpınar'ın en önemli denemelerinden biri olan bu kitapta beş şehir anlatılmaktadır: Ankara, Erzurum, Konya, Bursa, İstanbul.

İlk yayın tarihi 1946 olan eser; Tanpınar'ın gözlemleri ile etkileyici üslubu birleşince edebiyatımızın en değerli eserlerinden biri doğmuştur. Türk Edebiyatında en kıymetli denemelerinden birisidir.

Tanpınar, eserinin konusunu "Beş Şehir ‘in asıl konusu hayatımızda kaybolan şeylerin ardından duyulan üzüntü ile yeniye karşı beslenen iştiahtır. İlk bakışta birbiriyle çatışır görünen bu iki duyguyu sevgi kelimesinde birleştirebiliriz. Bu sevginin kendisine çerçeve olarak seçtiği şehirler, benim hayatımın tesadüfleridir. Bu itibarla onların arkasında kendi insanımıza ve hayatımızı, vatanın manevi çehresi olan kültürümüzü görmek daha da doğru olur." Şeklinde belirtmektedir.

Her şehrin önde gelenleri ve mimarisinden bahsetmektedir. Sonuç olarak yine insan kendi kültüründe özünü bulacaktır. Ayrıca ele alınan bu 5 şehir boşuna konu olmamıştır. Büyük ve Anadolu Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyetin temelleri bu topraklarda atılmıştır.

"Güzelin en büyük hususiyeti her an yeni gibi görünmesinde, her an bizi kendisine ve kendisinde uyanmaya zorlamasıdır."

Yazar notu: Lütfen, bir kitabı kapağına ve filmine göre yargılamaktan sakınınız.

Yazan: Sümeyye BAYMAK

DİZİ ÖNERİLERİ

1) Blindspot

2015 NBC yapımı dizi Times Meydanının ortasına bırakılan bir çantadan hafızası silinmiş bir şekilde çıkan, vücudu şifreli dövmelerle kaplı Jane Doe'nun (Jaimie Alexander) hikayesini anlatır. Çözülen her yeni gizemin başka bir gizem açığa çıkardığı bu dizide heyecan son sahneye kadar azalmıyor. 9 adaylığı ve 2 ödülü vardır.

2) Modern Family

2009 ABC yapımı bu dizi tartışmasız en iyi sitcomlar arasında yerini alır. 3 ailenin günlük yaşamlarını anlatan 11 sezonluk dizi 22 Emmy Ödülü ile en çok Emmy kazanan TV dizilerinin arasındadır.

3) Rizzoli & Isles

2010 TNT yapımı bu dizi Tess Gerritsen'in Rizzoli & Isles kitap serisinden uyarlanmıştır. Dizi, cinayet detektifi Jane Rizzoli ve adli tabip Maura Isles'in birlikte çözdükleri cinayet davalarını ve maceralarını anlatır. 7 adaylığı ve 4 ödülü vardır.

4) Bones

2005 FOX yapımı dizi Kathy Reichs'ın Temperance Brennan kitap serisinden uyarlanmıştır. Dizi adli antropolog Temperance “Bones” Brennan ve FBI ajanı Seeley Booth'un beraber çözdükleri davaları ve yaşadıkları maceraları anlatır. 42 adaylık ve 8 kazanılmış ödülü vardır ve polisiye dizileri arasında bir kalsik olarak yerini alır.

5) The Good Place

2016 NBC yapımı bu sitcom dizisi gelişmiş komedi anlayışı yanında felsefi bakış açısı tarafından da öne çıkmaktadır. Ölen 4 insanın öbür dünyadaki maceralarını ve hem kişisel hem grup olarak gelişimlerini anlatır. 81 adaylığı ve toplam 14 ödülü vardır.

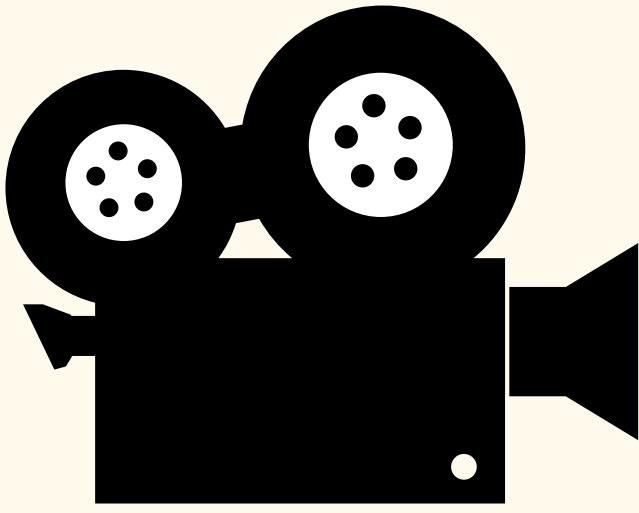

6) Once Upon A Time

2011 ABC yapımı bir fantezi drama dizisidir. Klasik peri masallarına günümüz gözüyle bakan bu dizi iyi ve kötü arasındaki ayrımı kaldırır. “İyi” karakterlerin kötü yanlarını ve “Kötü” karakterlerin iyi yanlarını ve yaptıklarını yapma sebeplerini gösterir. 91 adaylığı ve 12 ödülü vardır.

Yazan: Emine Başak HARMANCI

FİLM ÖNERİLERİ

Görevimiz Tehlike 6

Bu film benim için aksiyon dolu ve büyüleyici bir film oldu. Tom Cruise'un harika performansı ile Ethan Hunt karakterini canlandırması, filmi izlerken gerilimi ve heyecanı artırdı. Filmdeki aksiyon sahneleri, özellikle Cruise'un gerçekleştirdiği çılgın tehlikeli sahneler, izleyiciyi etkileyici bir atmosfere soktu. Hikâye, eski düşmanlarla karşı karşıya gelme, zorlu görevler ve karakterlerin arasındaki gerginliklerle doluydu. Özellikle çok gerçekçi olan görsel efektlerin ve sahnelerin kalitesi, filmin aksiyonu daha da etkileyici kıldı. Tüm bu şeylerin bir araya gelmesiyle özellikle gençlerin dikkatini ciddi manada çekti.

Sihirbazlar Çetesi

"Sihirbazlar Çetesi", sihirbazlık gösterileriyle dolu heyecan verici bir soygun filmi. Dört sihirbazın banka soygunları ve birbirinden karışık numaralarla dolu hikâyesi, izleyiciye her an heyecan yaşıyor. Her bir karakterin özel yetenekleri ve sıra dışı gösterileri, filme ayrı bir güzellik katıyor. İzleyici olarak, hikâyenin gizemini çözmeye çalışırken şaşırtıcı sürprizlere tanık oluyorsun ve her anın heyecanını birlikte yaşamak mümkün oluyor. Gerilim dolu anlar ve beklenmedik numaralarla dolu olan bu film, sihirbazlık sanatını soygunlarla birleştirerek izleyicilere unutulmaz bir deneyim sunuyor.

Şampiyon

Duygusal ve etkileyici anlatımıyla Türk atçılık dünyasının en önemli karakterlerinden olan Bold Pilot'un hikâyesini anlatıyor. Film, sadece atın zaferlerini değil, onunla bağlantılı olan insanların fedakârlıklarını, tutkularını ve duygusal bağlarını ayrıntılı ve gerçekçi olarak ele alıyor ve seyirciye derinden etkiler. Bold Pilot'un inanılmaz başarılarına odaklanarak, seyircilere tutkuyla dolu bir at yarışı hikâyesi sunuyor ve Türk atçılık tarihinde unutulmaz bir iz bırakan bu efsanevi atın yaşamını anlamlandırıyor.

Hızlı ve Öfkeli 9

Hızlı ve Öfkeli serilerini sevenler için büyük heyecan yaratan bir film oldu. Aksiyonun dozunu artıran, nefes kesici araba sahneleriyle dikkat çeken bu film, aynı zamanda karakterlerin arasındaki ilişkileri ve aile bağlarını vurgulayarak filme ayrı bir duygusallık katıyor. Dom'un kardeşi Jakob'un ortaya çıkmasıyla geçmişiyle hesaplaşması, filmde izleyiciye beklenmedik şeyler sunuyor. Özellikle, aksiyon ve duygusallığın dengeli bir şekilde işlendiği sahneler, çoğu kişi tarafından büyük beğenilerle karşılandı.

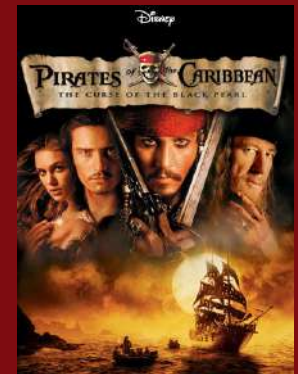
Maymunlar Cehennemi 1

Benim için sinema tarihinde önemli bir yere sahip olan unutulmaz bir filmidir. Film, insan ve toplumun doğası üzerine derin düşündürücü bir hikâye anlatırken, aynı zamanda insan-maymun ilişkisini sorguluyor. George Taylor'ın yaşadığı gezegen, insanlığın kendi varoluşu hakkında şüpheye düşmesine neden oluyor. Film, sadece bilim kurgu ve aksiyonla değil, aynı zamanda insanın doğasını ve toplumsal yapısını sorgulayan önemli bir konuyu da işliyor. Özellikle zamanına göre muhteşem olan Görsel efektleri ve derin anlamı ile "Maymunlar Cehennemi" benim için unutulmaz bir filmidir.

Karayip Korsanları Siyah İnci'nin Laneti

Benim favori filimlerimdir. Jack Sparrow'un karizmatik ve eğlenceli karakteri, filmi izlerken beni büyüledi. Aksiyon dolu deniz savaşları, korsanlar arasındaki entrikalar ve mistik unsurlar, filmi izlerken beni ekran başına kilitleyen unsurlardandı. Hikâyenin heyecan verici yapısı ve karakterlerin derinliği, beni filmin dünyasına çekti ve beni sonuna kadar eğlendirdi. Johnny Depp'in eşsiz performansı, bu filmi unutulmaz kılıyor. Filmin çıkışından 22 yıl geçmiş olsa bile hala insanların üstündeki etkisi bitmiş değil.

Yazan: Umut AYDEMİR

